

Bulletinen

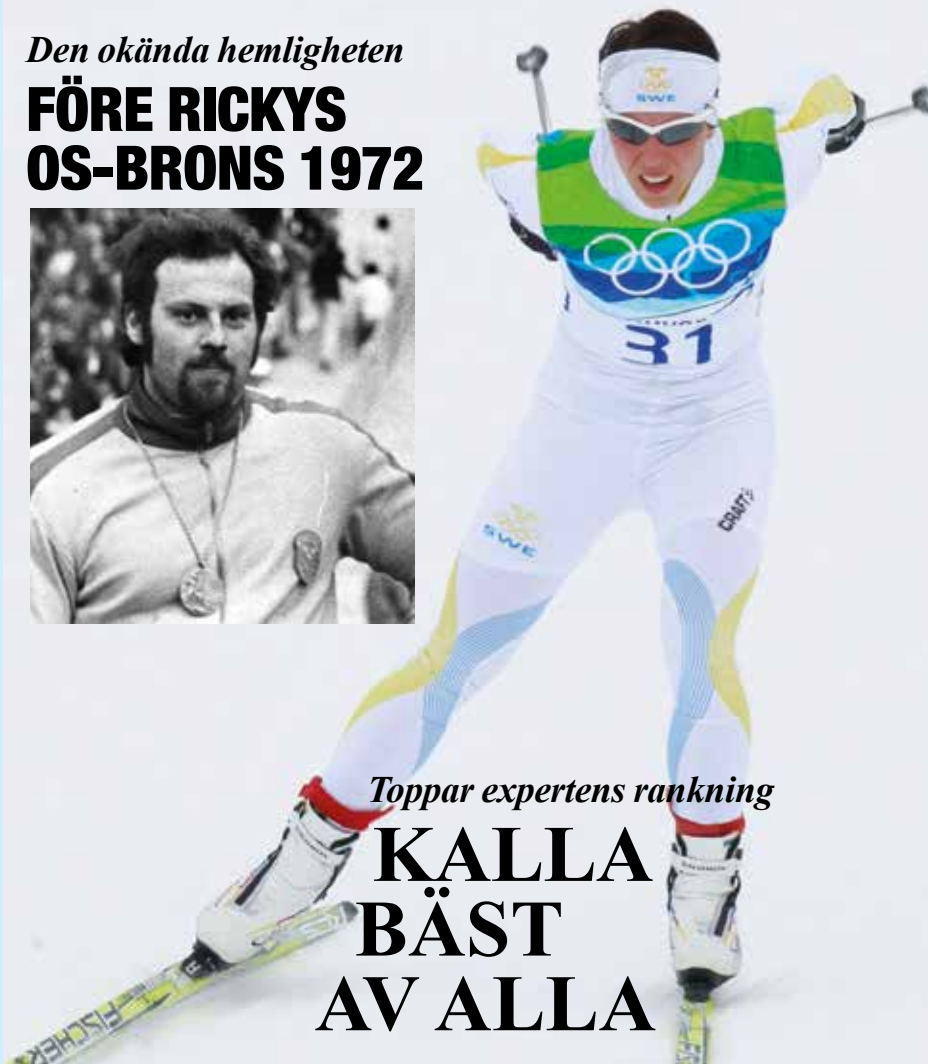

OLYMPIAHISTORISK TIDSKRIFT

NR 1-2024
ISSN-72591104

Den okända hemligheten

FÖRE RICKYS OS-BRONS 1972

Toppar expertens rankning

KALLA BÄST AV ALLA

DÅ SLOG SVERIGE NORGE I VINTER-OS

Norge – inte så bra som du tror

Nytt nummer och ett nytt OS-år där olympiahistoria kommer att skrivas. En OS-nyhet som vilat i det fördolda i 52 år presenteras för allra första gången i detta nummer.

Artikeln handlar om en av min ungdoms favoriter, den oefterliknelige diskuskastaren Ricky Bruch. Ken Olofsson lägger till en icke tidigare avslöjad pusselbit om Ricky, vilket gör att Rickys olympiska prestation i München 1972 hamnar i ett nytt ljus.

Göran Löwgren bjuder på ytterligare en aha-upplevelse. Norge är ju så förkrossande dominant inom skidåkning och skidskytte, vinter-OS-medaljerna bara regnar in för våra västliga grannar. Visst är det så, men historiskt sett är normmännen långt ifrån så dominanta som man kan tro. Göran presenterar fakta som förvånar.

Värva en medlem!

I detta nummer medföljer inbetalningskortet för medlemskap för år 2024. Föreningens ekonomi är inte lika skör som Rickys psyke, men det är av största vikt att ni betalar medlemsavgiften för att vi ska kunna fortsätta att ge ut tidningen i samma omfattning som tidigare.

Vi behöver långsiktigt bli fler betalande för att Bulletinen fortsatt ska kunna ges ut som papperstidning. Ett önsketänkande vore att alla medlemmar värvade en ny medlem!

Intresset för olympiahistoria är stort, det visar besöksantalet på vår facebook-sida. Närmare 2 000 personer finns nu i vår facebookgrupp och antalet ökar stadigt. Många potentiella medlemmar till SOF

borde finnas där och tecknar var fjärde medlemskap skulle vi inte vara beroende av annan stöttning.

Skruva upp tempen!

Färsk OS-historia kommer att skrivas i Paris om bara några månader. Innan dess har du chansen att höra SOK:s verksamhetsansvarige Peter Reinebo ge en lägesrapport inför Paris på SOF:s årsmöte 22 april.

Häng på!

Ett trevligt sätt att skriva upp OS-temperaturen lite till. Se inbjudan på sista sidan.

En liten försmak av OS fick jag redan vid inomhus-VM i friidrott. Stavfinalen blev en nyttig påminnelse om att inget är givet i idrott. Armand Duplantis är förvisso i en klass för sig och plockade till slut hem VM-guldet men var ett tag riktigt illa ute. Det är bara att inse att mycket ska stämma, även för en favorit, innan ett OS-guld är bärgat och klart.

Det svenska skidundret

Ja, bara det att ta en olympisk medalj är en bragd och Charlotte Kallas förstaplats på vår skidexpert Thord Eric Nilssons topplista är det nog få som har invändningar emot. Sedan blir det svårare att ranka åkarna, men oavsett vad man tycker om den inbördes ordningen kan vi alla glädjas åt det pågående svenska undret inom damskidåkning.

Sten Feldreich

REDAKTÖR

Bulletinen – Olympiahistorisk tidskrift

Organ för Sveriges
Olympiahistoriska
Förening.

Bildad 3 mars 1986.
Nr 1 2024
139 från start

Redaktör/ansvarig
utgivare:

Sten Feldreich
sten.feldreich
@gmail.com

Layout: Tina Danielsson
Ord & form

Tryck: KPH Uppsala
Nästa nummer utkommer
i slutet av juni.
Välkomna med bidrag
senast 15 maj.

Detta nummer innehåller

2	Norge – inte så bra som du tror <i>Sten Feldreich</i>	28	Så grundlurades dopingjägarna i Sotij <i>Bengt Skött</i>
4	Från nattsvart OS till damskidunder <i>Thord Eric Nilsson</i>	30	Tomas Gustafson minns duellerna i Sarajevo <i>Sten Feldreich</i>
10	Charlotte Kalla tidernas skiddrottning <i>Thord Eric Nilsson</i>	33	Minnet från OS 1984 lever i Sarajevo <i>Amila Zahirovic</i>
12	Guldmedaljen kändes redan värdelös <i>Charlotte Kalla/Johan Esk</i>	36	Då var Sverige bättre än Norge i vinter-OS <i>Göran Löwgren</i>
16	Längdskidor damer OS-placeringar <i>Göran Löwgren</i>	39	Den olympiska familjen <i>Tommy Wahlsten/ Göran Löwgren</i>
18	Rickskandalen läckte aldrig ut <i>Ken Olofsson</i>	54	Ordföranden har ordet <i>P-A von Scheele</i>
22	Einar Råberg – orädd multitalang <i>Bengt Jernhall</i>	55	Nya former för samarbete <i>Sten Feldreich</i>
		56	Årsmöteshandlingar
		64	Årsmötesinbjudan

Sveriges Olympiahistoriska förening

Sveriges Olympiahistoriska förening (SOF) bildades 1986 och samarbetar med föreningarna nedan för att främja intresset för olympisk historia.

Fyra gånger per år producerar föreningen tidskriften *Bulletinen*.

SOF anordnar träffar – både fysiska och digitala – med olympiskt tema.

I SOF:s bibliotek, i Klocktornet på Stockholms Stadion, finns böcker med unikt olympiskt material.

Medlemsavgiften är **250 kr/år**. Anmälan sker i samband med betalning.

Plusgiro 54 14 10 – eller Swish 070 575 74 23. Ange namn adress e-post, mobil! Välkommen!

På nätet finns en öppen Facebookgrupp i föreningens namn, samt hemsidan: olympiahistoria.se. På hemsidan finns alla nummer av *Bulletinen* till och med år 2015 digitalt.

**SVERIGES
OLYMPIAHISTORISKA
FÖRENING**

Föreningens ändamål att bedriva olympiahistorisk verksamhet.

**SVERIGES
OLYMPISKA
KOMMITTÉ**

SOK är högsta beslutande organ för olympiska spelen i landet och ansvarar för det svenska deltagandet i OS.

**SÄLLSKAPET
SVENSKA
OLYMPIER**

Är ett sällskap inrättat av SOK med syfte att vara ett nätverk för alla idrottare som tävlat för Sverige i ett olympiskt spel. "En gång olympier – alltid olympier".

**SVERIGES CENTRAL-
FÖRENING FÖR
IDROTTENS
FRÄMJANDE**

SCIF arbetar med att främja idrotten, bland annat genom stipendier och genom att på olika sätt redovisa idrottens historia, till exempel i årsskriften *Blå Boken*.

I artiklarna om svenska skiddrottningar gjorde vi uppdelningen i två epoker. Det av många skäl, men också för att det är svårt att jämföra Toini Gustafsson med den 30-40 år senare aktiva Charlotte Kalla. Vem som är störst av de två kan diskuteras. Toni som i sitt bästa OS, 1968, satte alla på plats i två lopp eller Charlotte Kalla som i sina bästa stunder även kunde besegra den nya röda armen, Norges två bästa Marit Björgen och Therese Johaug.

Från nattsvart OS 2002 till svenskt skidunder

Charlotte Kalla och Toini Gustafsson får nöja sig med att vara bästa svenskor under varsitt århundrade. Charlotte Kalla åtminstone till vidare. Vi vet inte hur bokslutet för Frida Karlsson, Ebba Andersson, Jonna Sundling eller Linn Svahn kommer att se ut den dag de drar sig tillbaka. En dag som ligger minst ett par olympiska spel framåt. Just nu kan man tala om den svenska damskidsporten som ett under.

Låt oss titta närmare på epoken Kalla, en epok som faktiskt började redan några år innan Charlotte blev senior 2008.

Nattsvart OS för de svenska damerna

OS 2002 blev det mest nattsvarta för svensk damskidloppning. Stafettlaget blev 12:a och märkligt nog före en nation som nu märks nästan lika starkt som Sverige, nämligen USA. Det var bara 13 lag i stafetten.

I individuella lopp var bästa svenskas placering 28–16–30–25. Som kuriosa kan nämnas att den sämsta bästa svenska placeringen, 30:e på 15 km fritt, stod Anna-Carin Olofsson för. Vem kunde ana att hon i nästa OS skulle ta både guld och silver i

en annan gren, skidskytte. Ungefär vad Magdalena Forsberg lyckades med, även om Magdas OS-framgångar blev minimala. Övriga däremot maximala. Tyvärr har det senaste försöket, Stina Nilsson, ännu inte lyckats.

Visst var placeringarna i OS 2002 extra skrala genom missar i planeringen. Herrarnas misslyckanden bekräftar detta. Per Elofsson vann ju världscupen både OS-året och året före, då han dessutom tog två VM-titlar. I OS fick han bara ett brons.

Men för damerna var placeringarna i VM 2001 och OS 2002 lika skrala. Inte ens i sprint lyckades man få in någon bland de 16 bästa som fick åka kvartsfinal.

Sprinten skulle bli en framgångsfaktor

Men just sprinten skulle så småningom bli en framgångsfaktor för Sverige. Anna Dahlberg (Olsson) som senare skulle bli en av våra första stora, var med både 2001 och 2003, men gick inte vidare. Märkligt var att i VM 2003 var Anna Dahlberg, Lina Andersson och Emilie Öhrstig på platserna 21–22 och 24. Vid VM två år senare tog trion platserna 1–2 och 4 med Emelie

Överst på pallen! När Anna Dahlberg och Lina Andersson spurtade hem guld i sprintstafetten vid OS i Turin 2006 var det ett guld Sverige och svensk längdåkning hade väntat på i 18 år.

Öhrstig som sensationell världsmästare före Lina Andersson.

Ola Ravald hade tagit hand om de svenska sprinterlöparnas träning och resultatet var imponerande. För övrigt kan nämnas att Ola, med en mycket varierande tränarkarriär i både Sverige och Norge, de senaste åren varit Linn Svahns huvudtränare. Med en stark insats speciellt under Linns två förlorade år på grund av skada.

Två lagsprintsguld på en halvtimme

Året efter damtriumfen i VM 2005 var våra damer etablerade i toppen. Tillsammans med herrarna vann Sverige på bara en halv-

timme två olympiska lagsprintsguld. Anna Dahlberg och Lina Andersson stod för damguld och de medaljerna var de första svenska dammedaljerna i OS sedan 1968. Sverige hade kommit för att stanna och det var redan innan Charlotte Kalla börjat tävla som senior. Anna och Lina skulle figurera i andra stafettsammanhang senare, inte bara i sprintvarianten.

Charlotte Kallas stora genombrott 2008 blev en riktig sporre för svensk damskidåkning. Tärendötjejen visade att det var möjligt för en svensk att bli världsbäst även på damsidan. Tour de skis genomslag och Charlottes segerryck mot Virpi Kuitinen i

slalombacken är en av de klassiska skidbil-
derna i Sverige.

2006 var det för övrigt en annan svenska som utmärkte sig. Britta Norgren från uppländska Bälinge, tävlande i Sollefteå men under större delen av sin karriär boende i Östersund, åkte respektlöst i stafetten då hon förde fram Sverige från sjätte till tredje plats och gav ryskan Julia Tjepalova en mach. Sverige blev visserligen bara fyra men det var en bit upp på trappstegen.

Ett decennium senare var Britta, då gift och med tilläggsnamnet Johansson, världens bästa långskidåkare med sex totalsegrar i långdistansarnas egen världscup, Ski Classic, och två Vasaloppssegrar. Under många år efter 2006 och innan hon blev långloppsspecialist var Britta en bra kugge i det svenska stafettlag som vuxit till att bli medaljspirant.

Tillräckligt bra för medalj

Till nästa OS, Vancouver 2010, hade Sverige vuxit ett nummer. IFK Moras Anna Haag, tidigare Hansson, var ett fint komplement till Charlotte Kalla. Charlotte tog guld på sin special 10 km fri stil, medan Anna tog silver i skiathlon och sprintstafettsilver tillsammans med Kalla. Laget i ”långa stafetten” var tillräckligt bra för att ta en medalj, men det rådde rena sjukstugan i laget. En ny stjärna fick debutera på slutsträckan, sprintern Ida Ingemarsdotter men Sverige räckte bara till femteplats.

Ida, från Sveg i Härjedalen, men i Åsarnas klubbdräkt blev ganska snabbt både duktig sprinter och stafettåkare. Höjdpunkten var nog i Oslodimman vid VM 2011 då hon tillsammans med Charlotte Kalla tog VM-guld i sprintstafett. Kombinationen med en sprint- och en distanslöpare var inte ovanlig. Duon skulle även ta fler medaljer

tillsammans både i sprintstafett och den traditionella. När laget med Ida Ingemarsdotter, Anna Haag, Britta Johansson och Charlotte Kalla tog silver i samma VM var Sverige uppe på en nivå som vi inte varit på sedan 1968. Dessutom där för att stanna. Vid VM 2013 blev det dubbla stafettsilver.

Innan laget stod för den stora skrällen vid OS i Sotji 2014 hann man slå Norge även i en världscupstafett på norskornas hemmaplan i Beitostölen. Men det var triumfen 2014 som skulle slå det mesta.

Historisk insats av Sverige

Låt vara att Norge inte lyckats hitta rätt vala eller struktur varken i dam- eller herrstafetten. Men Sverige gjorde en historisk insats och det var inte bara Charlotte Kallas förtjänst, Ida Ingemarsdotter och Idas klubbkamrat Emma Wikén åkte bättre än många som de inte klarade att slå individuellt. Anna Haag var på förhand den svaga länken, men lyfte sig själv. Sedan gjorde Charlotte den stora upphämtningen och avslutade med en fräck innerkurva på stadion. Segern gav både bragdguld och Victoriapris. I fortsättningen skulle det ofta handla om Sverige och Norge i damstafetter. Mest Norge förstås och ibland något annat land däremellan.

Nästa stora svenska stafettriumpf kom vid VM i Seefeld 2019 då Stina Nilsson i kamp med Norges Therese Johaug lyckades förvalta det avstånd som byggts upp av Ebba Andersson, Charlotte Kalla och Frida Karlsson.

Nya yngre förmågor på frammarsch

Nu var Charlotte inte längre den mest självskrivna i laget. Nya yngre tjejer, stimulerade av just Kallas framfart, var framme. Men Charlotte hade dessförinnan tagit

Festklädd kvartett inför utdelningen av Victoriastipendiet för det historiska stafettgullet på 4x5 km i Soji OS 2014. Från vänster Charlotte Kalla, Emma Wikén, Anna Haag och Ida Ingemarsdotter.

Foto: Thord Eric Nilsson

ytterligare två stora individuella segrar, VM i Falun på specialen 10 km fri stil. Visserligen aningen gynnad av startnummer men med sin kanske bästa seger i färskt minne, just på en fristilsmil vid världscupen i Östersund en dryg vecka tidigare. Förkrossande 36 (!) sekunder före Marit Björgen och Therese Johaug. På banor som Charlotte åkt många gånger innan flyttlasset från eftergymnasiala Östersund till Sundsvall. Tre år senare, vid OS i koreanska Pyeonchang, tog hon ytterligare ett guld före Marit Björgen. Johaug var då avstängd.

Charlotte hade redan efterträdare på gång. Först Stina Nilsson från Malung och med IFK Mora som klubb, men liksom många andra med Östersund som bas. Stina tog sprintguld i Pyeonchang 2018,

dessutom silver i bägge stafetterna samt brons på 30 km. I VM har hon ännu fler lagmedaljer men även VM-silver efter Marit Björgen vid VM i Falun 2015.

Tolv medaljer till Kalla

När Kalla gjorde sitt sista VM i Obersdorf 2021 hade Stina redan sadlat om till skidskytte. I längdspåren blev det för henne ändå 12 medaljer, fyra fler än Anna Haag och Ida Ingemarsdotter. Men lite i skuggan av Charlotte Kallas 22, därav tre individuella.

Bakom de nämnda fanns några som redan hunnit etablera sig även internationellt: Jonna Sundling och Maja Dahlqvist. Duon vann sprintstafetten vid VM i Obersdorf 2021 och OS i Peking 2022. Jonna har

Frida Karlsson

Maja Dahlqvist

Ebba Andersson

Många drottningkandidater

vunnit sprinten tre mästerskap i följd, Maja har ett sprintsilver och två års segrar i sprintvärldscupen. Jonna från västerbottningsska Tvärålund och IFK Umeå, men senare tävlande för Piteå IF. Maja tävlande för Falun Borlänge.

Sällsynt bra återväxt

Den svenska återväxten var sällsynt bra. 2017 då exempelvis Charlotte Kalla, Stina Nilsson och Ida Ingemarsdotter samt Jonna Sundling tillhörde A-laget och Maja Dahlqvist gruppen under, fanns ett sällsynt juniorlag: Sollefteås Ebba Andersson, och Frida Karlsson, IFK Umeås Linn Svahn och Moa Lundgren, Moa Olsson (Ilar) från Falun Borlänge, Emma Ribom från Kalix, Johanna Hagström från Falköping samt Emma Thalén, Hudiksvall (och härjedalska Glöte). Av dem har bara den sistnämnda fallit bort efter tillfällig flytt till Schweiz och därefter avsvannat intresse. Resten syns i världscuplistornas topp och har i de flesta fall gått till andra klubbar.

Juniorgruppens framgångar började redan vid VM 2019 då Frida Karlsson, ännu inte 20, tog både silver och brons individuellt samt stafettguld tillsammans med de

äldre som dessutom tog guld i sprintstafett samt silver i sprint (Stina), där det blivit storslam om inte två svenskor kolliderat och föll. Två år senare, i Oberstdorf, tog svensorna sju medaljer. Nu hade Ebba Andersson också fått sin första individuella medalj.

Svårslaget VM-resultat

OS i Beijing 2022 gav fyra dammedaljer och så kom den svårslagna utdelningen vid VM i Planica 2023 med elva dammedaljer. Lika många som de tillsammans med herrarna tog vid OS i Sochi 2014. Ebba Andersson blev VM-drottning med två individuella guld, ett brons samt stafettbrons.

Resultatet från Planica blir svårslaget i Trondheim 2025. Men när det blir OS-dags i Val di Fiemme 2026 bör de unga svensorna vara mogna för olympiskt medaljrekord för svenskor.

En förvarning har vi fått den här säsongen då sex olika svenskor, fem ur den nämnda juniorgruppen, redan före de nordiska hemmatävlingarna i mars vunnit 15 världscuptävlingar. Sex av dem har Linn Svahn vunnit. Linn, ännu bara 24 och med två förlorade år, redan världscuptvåa och på väg mot sin andra VC-seger i sprint men

Emma Ribom

Jonna Sundling

Linn Svahn

efter Kalla ...

som ännu ej fått åka VM eller OS under en säsong utan att vara hämmad av skador.

Vi ser ut att ha många år med damskidmedaljer framför oss. Vi får se om någon når upp till Charlotte Kallas nivå och status. Oavsett detta kommer man alltid att minnas vem som drog i gång världens bästa skidlandslag.

Tolv medaljer i sprint och sprintstafett

Bakom framgången kan man utöver stimulansen av Kalla nämna att nya grenen sprint, likvärdiga pengaersättningar till damer och herrar, samt att skidhögskolor och universitet fått våra damer att helhjärtat satsa på skidor. När det gäller just sprint kan man nämna att ingen av våra damer vunnit den totala världscupen, däremot har det blivit fem segrar i sprintcupen (Linn Svahn och Maja Dahqvist två vardera samt Stina Nilsson). I OS och VM har det blivit 12 medaljer i både sprint och sprintstafett efter genombrottet 2005.

Högskolor i Östersund och Falun har också sin betydelse. I Östersund, numera höjt till universitet, finns förnämliga testmöjligheter. Av säsongens ess som vunnit i världscupen bor fem i Östersund, men ing-

en utöver Linn Svahn har bytt till stadens egen skidklubb.

Att framgångarna nu blivit större än perioden fram till 2002 beror nog även på bättre dopningkontroller. Dopning förekommer säkert fortfarande i vissa länder, men inte på samma systematiserade och hos vissa nationer accepterade sätt som tidigare.

På Toini Gustafssons tid och även decennerna efter hade skidande damelit tvingats att även tänka på sin samtida och framtida försörjning. Nu kan de bästa till och med skapa feta bankkonton genom skidåkningen. Prispengar och sponsorer är lika för de bägge könen. Linn Svahn har på tre månader åkt in två miljoner i prispengar och bonus.

THORD ERIC NILSSON

Skribenten är tidigare redaktör för "SOF Bulletin" och hedersmedlem i SOF. Han var under 35 år sportchef på Östersunds-Posten. Sina minnen har han sammanställt i boken "Så blev mitt liv". 82 år fyllda är Thord Eric fortfarande flitigt skrivande och figurerar i diverse sammanhang.

Charlotte Kalla Sveriges skiddrottning genom tiderna

Charlotte Kalla toppar min ranking av längdskiddamerna efter millennieskiftet och är även vår bästa genom tiderna.

Rankingen baseras på internationella meriter och Charlotte Kallas 22 medaljer i OS och VM säger en del. De hade varit ännu fler om hon inte varit samtida med Norges två genom tiderna bästa, Marit Björgen och Therese Johaug. De två är också förklaringen till att Charlotte aldrig varit bättre än fyra i den totala världscupen. Men segern i Tour de ski 2008 smäller högt. I antalet individuella SM/VM-guld är hon bäst av landets längdåkare med 29 segrar, lägger man till lagtävlingar och stafetter blir siffran 57. Även där mer än någon manlig åkare (Janne Ottosson, Åsarna, har 55).

Matematik och magkänsla

Rankinglistan bakom Charlotte är ganska matematisk, men stämmer även bra med magkänslan. I två fall har rankingen motiverats på annat sätt, men även där understödd av andra siffror. Den skada Linn Svahn ådrog sig vid en världscuptävling i Ulricehamn kapade bort i princip två säsonger och hindrade full satsning på två VM- och en OS-säsong.

Men 15 segerlopp i världscupen (nu i slutet av februari), och på väg mot Sveriges första andraplats i totala världscupen och den andra segern i sprintcupen motiverar platsen på listan. När Linn vann sin första världscupseger hade hon just fyllt 20 år och var den yngsta svenska världscupsegraren genom tiderna. Nu är hon 24 och yngst av

Kalla efter OS-guldet i skiathlon 2018.

alla på listan, två månader yngre än Frida Karlsson.

Den andra som värderats lite speciellt är Britta Johansson-Norgren som visserligen höll bra landslagsklass även de år hon medverkade i framgångsrika stafettlag men som meriterat sig som tidernas bästa i Ski Classic, långloppsåkarnas egen världscup, med 21 segerlopp (inklusive två i Vasaloppet) och sex totalsegrar.

Svårt jämföra ettorna

Den här listan står sig bra mot den vi presenterade över 1900-talet. Att jämföra ettorna, Charlotte Kalla och Toini Gustafsson är på många sätt svårt. Kallas meriter är utspridda, Toinis främsta är från OS 1968 med dubbla guld plus stafettsilver. Jag väljer att sätta Kalla etta. Men kanske blir hon om en massa år statistiskt passerad av det nya unga gardet. Rent medialt blir hon ändå svårslagen.

Nummer två på den tidigare listan, ”Billan” Westin, kan konkurrera med nedre skiktet på den aktuella listan medan övriga ”gamlingar” möjligen är konkurrenter till dagens ”understreckare”.

Skiddrottningarnas Topp Tio 2006–2022

Av Thord Eric Nilsson

1	CHARLOTTE KALLA Piteå Elit		Två individuella OS-guld + ett stafettguld. Sex OS-silver (ett ind). Tre VM-guld, sex VM-silver, fyra VM-brons. Totalseger Tour de Ski 2008, Tolv segerlopp i VC.
2	STINA NILSSON IFK Mora		Ett ind. OS-guld, två stafettguld. Två OS-silver stafett, två OS-brons (ett ind.). Två VM-guld stafett, fem VM-silver (två ind.). 23 segrar i VC. Etta i sprintcupen -19.
3	JONNA SUNDLING Piteå Elit		Ett ind. OS-guld. Ett OS-silver stafett. Ett OS-brons stafett. Fyra VM guld (två ind.). Nio segerlopp i VC.
4	FRIDA KARLSSON Sollefteå Skidor IF		Ett OS-brons i stafett. Ett VM-guld i stafett. Fem individuella VM-silver. Fyra VM-brons. Nio segerlopp i VC.
5	EBBA ANDERSSON Sollefteå Skidor/ Piteå Elit		Ett OS-silver och ett OS brons i stafett. Tre VM-guld (två ind.). Ett VM-silver i stafett. Fyra VM-brons. Sju segerlopp i VC.
6	MAJA DAHLQVIST Falun-Borlänge SK		Två OS-silver (ett ind.). Ett OS-brons i stafett. Två VM-guld i stafett. Två VM-brons i stafett. Fem segerlopp i VC. Seger i sprintcupen 2022 och 2023.
7	LINN SVAHN Östersunds SK		Två gånger VM-fyra. 15 segerlopp i VC. Vinnare av sprintcupen 2020 och 2024.
8	IDA INGEMARS- DOTTER Åsarna IK		Ett OS-guld i stafett. Ett OS-brons i stafett. Ett VM-guld i stafett. Fem VM-silver (ett ind.). Två segerlopp i VC.
9	ANNA HAAG IFK Mora/ Anna&Emils SK		Ett OS-guld i stafett. Tre OS-silver, (ett ind.). Tre VM-silver i stafett . Ett VM-brons i stafett. Ett segerlopp i VC.
10	BRITTA JOHANSSON- NORGREN Sollefteå Skidor SK		Ett VM-silver. Ett VM-brons. Sex säsonger sammanlagd segrare i Ski Classic. 21 segerlopp i Ski Classic.

FOTNOT: Klubbtilhörigheten som anges är den som gällde vid OS-deltagande.

UNDER STRECKET:	Lina Andersson Emma Ribom Anna Olsson Emelie Öhrstig	trots guld sprintstafett 2006 (1-2-1) trots guld spintstafett 2022 (1-1-1) trots guld sprintstafett 2006 (1-1-0) trots VM-sprintseger 2005 (1-0-0)
-----------------	---	---

I boken "Skam den som ger sig" avslöjar Charlotte Kalla okända detaljer om karriärens största ögonblick. Bland annat berättar hon om den inre röst som säger att hon inte är tillräckligt bra, att hon är en bluff.

Bokförlaget The Book Affair har gett oss tillstånd att publicera ett utdrag ur boken där hon minns sin OS-debut 2010 i Vancouver.

”Guldmedaljen kändes redan värdelös”

Inför OS hade förväntningarna skruvats upp igen och den 15 februari var det dags för min OS-debut. Äntligen.

På väg till start tryckte jag igång låten jag fått tips om av skidkompisen Lisa Larsen. Jag sjöng med Kenta Gustafsson i ”Just idag är jag stark”:

”Jag har väntat så länge på just den här dan.

Och det är skönt att den äntligen kommer.”

Jag hade väntat så länge på just den här dagen med just den här tävlingen. 10 kilometer skejt. Min favoritdistans skulle vara den första start jag gjorde i ett OS. För tio dagar sedan hade jag vunnit genrepet i världscupen på den här sträckan.

Träningen hade gått bra. Tidsomställningen på nio timmar var inga problem. Nu skulle jag bara ut och köra och jag tänkte köra för guld.

Många åkare skulle kunna vara med i kampen om guldet och polska Justyna Kowalczyk var den jag trodde skulle bli svårast att slå.

VID FÖRSTA TIDSKONTROLLEN fick jag höra att

Charlotte Kalla med guldmedaljen för segern på 10 kilometer fristil i Vancouver. Foto: TT

jag låg bra till. Jag var lugn och stark i min åkning. När jag började trycka på svarade kroppen på ett sätt som den bara gör när den är i riktig toppform.

En skidåkare upplever det bara några få gånger i karriären. Känslan är grymt skön. Allt flyter på. Det huvudet säger till kroppen att göra, det bara händer.

Om jag ville ha en viss intensitet i åkningen fick jag det. När jag ville få med mig farten över krönen och krypa ihop i fartställning för en kort utförslopa, då hade jag fått

Farfar Bengt Kalla var den som lärde Charlotte Kalla åka skidor och var en av hennes största fans. Han gick bort år 2023, 86 år gammal. Foto: Privat.

tillbaka alla krafter när jag reste mig igen.

Det var en superhäftig känsla och en av de första gångerna jag kunde uppfatta att jag var inne i ett riktigt bra lopp. Även om jag kunde känna mig lite packad i benen och det pirrade av mjölksyra, så försvann den känslan snabbt. Hade jag inte varit i form hade det bara packat på och blivit mer pirr.

Att känna sig packad i benen var som att allt pirr, all mjölksyra stannade kvar. Benmuskulerna blev som stockar, det gick nästan inte att känna av låren, de hängde inte med.

När formen var bra skulle det pirra lite grand. Då var pirret bara en krypande, härlig känsla. Ett sundhetstecken. Då visste jag att jag låg på rätt nivå. Nära men på rätt sida av gränsen för vad kroppen klarade.

SÅ FORT JAG fick en återhämningsperiod i mitt första OS-lopp upplevde jag mig okörd. Som att jag just startat. Så fräsch kändes kroppen.

Tiderna som ropats till mig hade informerat om att jag hade gjort ett bra lopp, men jag var inte säker på att vinna. Jag disponerade krafterna bra, men var väldigt trött på väg in mot stadion. Snön var lös i sista kurvan. Jag stapplade till, men höll balansen.

Och min tid höll hela vägen. Jag var olympisk mästare.

SAMTIDIGT – MÅNGA MIL bort – på ett äldreboende i Pajala, bröt en gammal man alla sina rutiner för att se det hända.

Morfar var alltid principfast. Hans tider

var heliga. Var vi och hälsade på honom så skulle han äta sin lunch vid elva, oavsett vad vi andra höll på med.

När jag startade i OS skulle han egentligen ha gått och lagt sig. Men det här loppet såg han tillsammans med mamma. Det var stort att morfar kunde tänka sig att vara vaken lite längre än vanligt.

Och några timmar senare pratade jag med farfar från en tevestudio. Han kan inte ha fått mycket sömn, men det var häftigt att han som hade fått mig att börja åka skidor fick vara en del av guldkvällen.

Det var inte en fullt så kaosartad glädje som efter segern i Tour de Ski, men det var ännu fler som ville vara med och fira. En medalj sprider glädje i en hel OS-trupp och från Sverige strömmade gratulationerna in.

FÖRVÄNTNINGARNA PÅ MIG hade varit höga och jag hade klarat att leva upp till dem. Framförallt hade jag klarat att åka som bäst i mitt livs viktigaste tävling.

Mellan målgång och nattsömn tänkte jag på Sven Vinsas ord från en träning i Tarendö för mer än tio år sedan:

”Lyckas du ta dig överst på pallen är du legendarisk. En titel som olympisk mästare eller världsmästare är något du inte kan bli fråntagen, den titeln äger du livet ut.”

Fyra dagar senare spelade det där inte någon som helst roll. Guldmedaljen låg hemma på rummet, den kändes redan värdelös. Sak samma att jag hade blivit olympisk mästare. Det var historia, medaljen var dåtid. Mitt senaste resultat var det enda som räknades. Det var här och nu.

Det kändes länge sedan som jag stått högst upp på prispallen och hört nationalsången. Nu stod jag i publiken vid prisutdelningen efter skiathlonloppet och var inte ens i närheten av att få vara med där-

uppe. Jag hade blivit åtta.

Jag hade varit ledsn för Anna Haags skull när hon varit så nära att ta medalj på 10 kilometer skejt. Nu gladdes jag med henne när hon fick silvermedaljen hängd om halsen. Men innerst inne kände jag avundsjuka och allra mest besvikelse.

Just den där besvikelsen var en bekant känsla. Det spelade aldrig någon roll vad jag gjort några dagar tidigare. Jag klarade inte att sätta in mitt senaste lopp i ett större sammanhang. Jag var bara mitt senaste resultat och jag förstod aldrig var det svarta, mentala hålet kom ifrån. Jag visste inte vem som väckt skamrösten jag hörde inom mig.

UPPVÄXTEN I TORNEDALEN hade lärt mig att det krävdes hårt arbete för att nå resultat. Från mina föräldrar hade jag med mig att man inte skulle framhäva sig själv och pappa stannade aldrig upp och slog sig till ro utan tittade alltid framåt.

Men det här var något annat, jag tror att det var en egenskap jag odlade själv. Det var inte rimligt att bli så deppig av ett dåligt resultat. Mellan svackorna kunde jag inse det. Men när jag var där nere var det bara mörkt.

Jag hade märkt att det börjat skrivas och pratats om min mörka blick när jag blev besviken. Hur den kontrasterade mot mitt stora segerleende. Den svarta blicken beskrevs som ett tecken på min vinnarskalle. Det var som om folk tyckte att den där blicken var lite charmig.

Men att befinna sig på botten var inte behagligt på något sätt. Det gjorde ont i själen.

Det positiva var ändå att det där nere fanns bränsle för att jobba ännu hårdare till nästa tävling, nästa mästerskap, nästa säsong. Den svarta blicken och skamrösten drev mig framåt.

Charlotte Kalla är en av tre svenskar som tagit flest OS-medaljer, nio stycken. De övriga är Sixten Jernberg och skytten Alfred Swahn. Foto: TT

SKAMRÖSTEN ODLADE MITT självtvivel som fick mig att må dåligt, men också att träna hårdare. Rösten sade att jag var dålig, att jag inte skulle klara det jag ville, att jag skulle vika ner mig. Jag hade hört den i flera år och den var mig hack i häl under hela karriären.

I OS-byn försökte någon ledare resonera med mig efter min åttondeplats. Få mig att förstå att min besvikelse var orimlig. Jag

lyssnade inte. Jag visste hur det var.

Mitt misslyckande var ett bevis för att jag bara hade fått till en engångsträff. En bekräftelse på att jag bara var bra på att åka 10 kilometer skejt. Jag skulle aldrig bli bra i den klassiska stilen trots att jag jobbat så hårt med den. Det kändes inte rättvist.

CHARLOTTE KALLA

(Ur boken "Skam den som ger sig")

Läs mer om Charlotte Kalla

I den självbiografiska boken "Skam den som ger sig", som Charlotte Kalla skrivit tillsammans med Dagens Nyheters sportkrönikör Johan Esk, delar hon med sig av händelser och tankar som aldrig kommit fram tidigare. Bland annat återger

hon känslorna under sin makalösa slutsträcka i stafetten i OS i Sotji 2014, då Sverige vann sin första Olympiska damstafett för första gången på 54 år.

Boken är på 228 sidor och kostar inbunden 229 kronor (exklusive frakt) på thebookaffair.se

Det går att få ett signerat ex som medlem på Langd.se, Langrenn.com, Maastohiihto.com eller Proxcskiing.com

Boken finns även som e-bok och kostar då 139 kronor att ladda ner från bokus.com

Längdskidor damer OS-placeringar 2006–2022

Charlotte Kalla.

Anna Haag-Jönsson.

TURIN 2006

10 km (k)

- 11) Britta Johansson Norgren
- 23) Elin EK
- 33) Lina Andersson
- 47) Emelie Öhrstig

15 km skiathlon

- 15) Britta Johansson Norgren
- 31) Elin Ek
- 47) Anna-Karin Strömstedt

30 km (f) masstart

- 28) Anna Dahlberg Olsson
- 30) Anna-Karin Strömstedt
- Bröt: Lina Andersson

Stafett 4x5 km

- 4) Sverige
Anna Dahlberg Olsson,
Elin Ek, Britta Norgren,
Anna-Karin Strömstedt

Sprint (f)

- 10) Anna Dahlberg Olsson
- 11) Lina Andersson
- 13) Britta Johansson Norgren
- 22) Emelie Öhrstig

Sprintstafett (k)

- 1) Sverige
Anna Dahlberg Olsson,
Lina Andersson

VANCOUVER 2010

10 km (f)

- 1) Charlotte Kalla
- 4) Anna Jönsson Haag
- 24) Anna Dahlberg Olsson
- 29) Britta Johansson Norgren

Skiathlon 15 km

- 2) Anna Jönsson Haag
- 8) Charlotte Kalla
- 42) Ida Ingemarsdotter
- 52) Britta Johansson Norgren

Anna Olsson.

30 km masstart (k)

- 6) Charlotte Kalla
- 9) Anna Dahlberg Olsson
- Bröt: Ida Ingemarsson

Stafett 4x5 km

- 5) Sverige
Anna Dahlberg Olsson,
Magdalena Pajala,
Charlotte Kalla, Ida
Ingemarsdotter

Sprint (k)

- 4) Anna Dahlberg Olsson
- 10) Magdalena Pajala
- 15) Ida Ingemarsdotter
- 29) Hanna Falk

Sprintstafett

- 2) Sverige
Charlotte Kalla,
Anna Jönsson Haag

SOTJI 2014

10 km (k)

- 2) Charlotte Kalla
- 12) Emma Wikén
- 16) Sara Lindborg
- 18) Anna Jönsson Haag

15 km skiathlon

- 2) Charlotte Kalla
- 9) Emma Wikén
- 20) Sara Lindborg
- 39) Britta Johansson Norgren

30 km masstart (f)

- 8) Emma Wikén
- 11) Anna Jönsson Haag
- 32) Charlotte Kalla
- 39) Sara Lindborg

Stafett 4x5 km

- 1) Sverige
Ida Ingemarsdotter,
Emma Wikén,
Anna Jönsson Haag,
Charlotte Kalla

Emelie Öhrstig.

- Sprint (f)
 5) Ida Ingemarsdotter
 10) Stina Nilsson
 14) Britta Johansson Norgren
 52) Hanna Eriksson

- Sprintstafett**
 3) Sverige
 Ida Ingemarsdotter,
 Stina Nilsson

PYEONG CHANG 2018

- 10 km (f)**
 2) Charlotte Kalla
 13) Ebba Andersson
 21) Hanna Falk
 34) Ida Ingemarsdotter

- 15 km skiathlon**
 1) Charlotte Kalla
 4) Ebba Andersson

Ida Ingemarsdotter.

- 10) Stina Nilsson
 32) Anna Jönsson Haag
30 km (k)
 3) Stina Nilsson
 5) Charlotte Kalla
 13) Ebba Andersson
 29) Anna Jönsson Haag

- Stafett 4x5 km**
 2) Sverige
 Anna Jönsson Haag,
 Charlotte Kalla,
 Ebba Andersson,
 Stina Nilsson

- Sprint (k)**
 1) Stina Nilsson
 5) Hanna Falk
 12) Anna Dyvik
 13) Ida Ingemarsdotter

Emma Wikén.

- Sprintstafett**
 2) Sverige
 Charlotte Kalla,
 Stina Nilsson

PEKING 2022

- 10 km (k)**
 6) Ebba Andersson
 12) Frida Karlsson
 19) Emma Ribom
 20) Charlotte Kalla

- 15 km skiathlon**
 5) Frida Karlsson
 10) Ebba Andersson
 19) Charlotte Kalla
 45) Moa Ilar

- 30 km (f)**
 4) Jonna Sundling
 8) Ebba Andersson

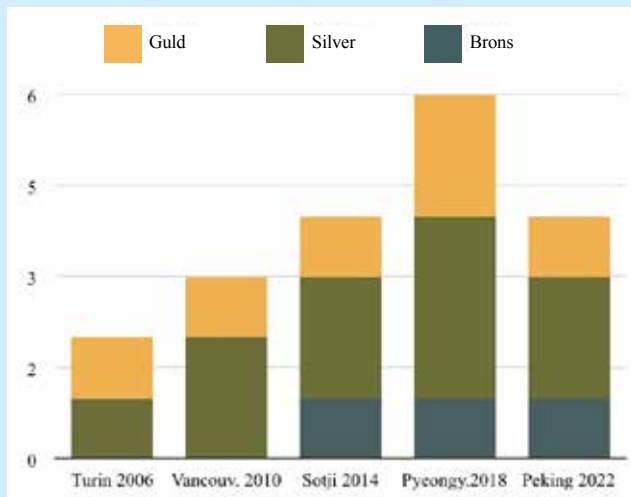
Lina Andersson.

- 29) Emma Ribom
 35) Charlotte Kalla

- Stafett 4x5 km**
 3) Sverige
 Maja Dahlqvist, Ebba
 Andersson, Frida
 Karlsson, Jonna Sundling

- Sprint (f)**
 1) Jonna Sundling
 2) Maja Dahlqvist
 6) Emma Ribom
 17) Anna Dyvik

- Sprintstafett**
 2) Sverige
 Maja Dahlqvist,
 Jonna Sundling
 47) Emelie Öhrstig

Kvinnliga olympiska guldåkare i skidor 2006–2022	GULD SILVER BRONS		
	GULD	SILVER	BRONS
Charlotte Kalla	3	6	—
Anna Haag Jönsson	1	3	—
Stina Nilsson	1	2	2
Jonna Sundling	1	1	1
Ida Ingemarsdotter	1	—	1
Lina Andersson	1	—	—
Anna Dahlberg Olsson	1	—	—
Emma Wikén	1	—	—

Svensk Friidrotts ”enfant terrible” Ricky Bruch var illa ute i diskusfinalen vid OS i München 1972. Han inledde med 59,18, ogiltigt i andra och hade ett tredje och sista kast att säkra fortsatt kastande. Ricky klarade nervpressen och räddade finalen med ett kast på 61,52. En verklig prestation med tanke på Rickys skakiga uppladdning som Ken Olofsson avslöjar här, 52 år senare.

Omkullvräkta bilar... inslagna dörrar...

Rickyskandalen läckte aldrig ut

Det var en vårnatt 1972. Den då fasta telefonen skrällde intill sängen. Klockan var halv tre på natten. Jag lyfte luren och kände igen rösten eftersom vi hade tät kontakt på den tiden.

– Hallå Ken. Kom hit till mig NU, det är viktigt och det vill du inte missa...

Det lät som en sträng uppmaning, inte en önskan.

Jag tog en dusch och satte mig i bilen, jag hade besökt uppringaren ett par gånger tidigare. Han hette Ricky Bruch och bodde i centrala Malmö. Jag var då anställd på Aftonbladet sedan några år och var ofta stationerad periodvis på den starkt expanderande redaktionen i Malmö eftersom läget där var nära Kastrup och innebar billigare resor ut i Europa som jag ofta besökte. På samma sätt resonerade Expressen.

När jag parkerade bilen låg tre, fyra andra bilar omkullvräkta på gatan. Porten där Ricky bodde var helt inslagen, allt glas var krossat. Omtumlad tog jag hissen upp till femte våningen och där fick jag en ny

chock. Hela ytterdörren hade rasat, inklusive dörrpanelerna som badade i murbruk. Allt var kaos – och jag började bli rädd för jag visste ju att Ricky regelbundet tog droger och använde anabola steroider (det var inte förbjudet då). Nu hade han vräkt sin två meter muskulösa kropp genom två stora dörrar. Vad kunde han ta sig till, hur mådde han?

RICKY, SIN TIDS i särklass mest uppmärksammade idrottsman i alla de medier som fanns då, uppenbarar sig i hallen och ber, eller snarare beordrar, mig sitta ner.

”Nu ska jag berätta sanningen som ingen hört förut. Men först ska jag ringa Cars (som hette Stenfeldt och var Expressens malmöreporter). Jag vill berätta i både din och hans tidning vad jag ska göra...”

Efter tre kvart kom Cars, lika uppskakad som jag. Vi satt i soffan när Ricky sa: ”Jag ska nu ta livet av mig. Men först vill jag visa att jag tjänat bra pengar på att kasta diskus”.

Ricky kämpade både mot motståndare och inre demoner.

Han hämtade ett par plånböcker som var de största jag sett, späckade med sedelbuntar. ”Och ni har skrivit många artiklar om

mig och bidragit till pengahögarna.” Vi satt förstummade.

Efter någon halvtimme lyckades vi ändå

Ricky i ringen. En spänd och orytmisk Ricky fick ändå till det till slut och tog Sveriges första friidrottsmedalj på 20 år.

Foto: TT

övertala Ricky att åka med oss till sjukhuset i Malmö. Efter stor tvekan följde han med och blev inskriven på psyket.

ALLT VAR OMTUMLANDE. Det var bara några månader kvar till OS i München dit vi alla skulle åka. Och Ricky var efter sina framgångar i diskusringen en av de givna medaljfavoriterna. Han och hans tränare/rådgivare Kurt Alexandersson ringde ofta och berättade när Ricky skulle kasta, ofta på Limhamnsfältet.

Ingen svensk idrottare var ett sådan ”enfant terrible”, ständigt nyckfull, full av ångest och galna upptåg, han tänjde alla gränser på ett sätt som jag aldrig sett någon annan svensk idrottsman göra än i vår tid.

Cars och jag satte oss efter sjukhusbesöket och undrade hur vi skulle hantera det vi varit med om. Våra chefer kopplades in och vi fick beskedet om total tystnadsplikt och ingen publicering om det vi upplevt.

Vi höll ord och därför har jag aldrig skrivit om händelsen tidigare.

JAG TRÄFFADE OFTA Ricky. Han var förste svensk som kastade över 60 meter (1968). Han slog svenskt rekord i kulstötning. Så började en resa utan motstycke med ett liv som spretade åt alla håll med film, sexberättelser, tv-program, och en tillvaro i starkaste strålkastarljuset – för en extrem narcissist var han och visste om att tjäna pengar på kändisskapet. Hans mamma hette

Ricky på pallen. Från vänster: Ricky Bruch, brons, Ludvig Danek, guld och Jay Silvester, silver.

Ricky tog brons

Trots sitt sköra psyke, dåliga mående och skakiga uppladdning inför OS, orkade Ricky Bruch ändå prestera i München 1972.

Ricky bronskast kom i femte omgången och det blev Sveriges första OS-medalj i friidrott på 20 år.

I en resultatmässigt jämn diskustävling segrade Ludvig Danek,

Tjeckoslovakien, 64,40, tvåa Jay Silvester, USA, 63.50 och trea Ricky Bruch, Sverige, 63.40.

Fyra var John Powell, USA, 62,82.

Anneliese och var mycket beskyddande. Det var hon som bestämde hur resan skulle gå och hon omhuldade sin son mycket. Pappan hette Bruno, han var ingenjör och företagsledare men aldrig hörde jag honom yttra en enda åsikt.

Så kom det sig att några veckor inför München-OS samlades Aftonbladets reportrar för att tippa vilka som skulle bli Sveriges medaljörer. Ulrika Knappe var en favorit men störst var Ricky Bruch, han hade det året tangerat världsrekordet på 68,40. Alla mina kolleger hade Ricky på listan, de flesta som guldfavorit. Jag var den ende som inte hade Ricky på listan överhuvudtaget och alla undrade förstås varför. Jag svarade undvikande.

I 35 år bevarade han sitt svenska rekord,

71,26, då det togs ifrån honom av Daniel Ståhl med 71,86 i juni 2019. Jag fortsatte att möta Ricky Bruch några gånger under hans sista svåra år, en gång på skånska landsbygden där han köpt ett hus för att syssla med naturmediciner. Han var då en ensam och ganska knäckt person men klagade aldrig, han uppskattade det liv han levte. En majdag 2011 gick han bort, en av Sveriges mest märkliga idrottsprofiler.

KEN OLOFSSON

Skribenten är journalist och författare. Han arbetade många år som sportreporter på Aftonbladet och senare som TV-journalist inom diverse områden.

Einar Råberg gjorde en närmast osannolik vandring från aktiv till att bli en av de mest framgångsrika idrottsledare Sverige haft – både nationellt och internationellt. En uppslagsrik man om vars idrottsliga gärningar Bengt Jernhall vet att berätta. Här en förkortad version av artikeln som Bengt skrev åt Gotlands Idrottshistoriska Förening 2021.

Einar Råberg – orädd, impulsiv multitalang

Einar Råberg låg till stor del bakom Sveriges guldålder inom brottningssporten på 20- och 30-talen. Sällan har en idrottsledare gått upp så i sin sport och sällan har någon så i detalj planerat arbetet för att nå toppen.

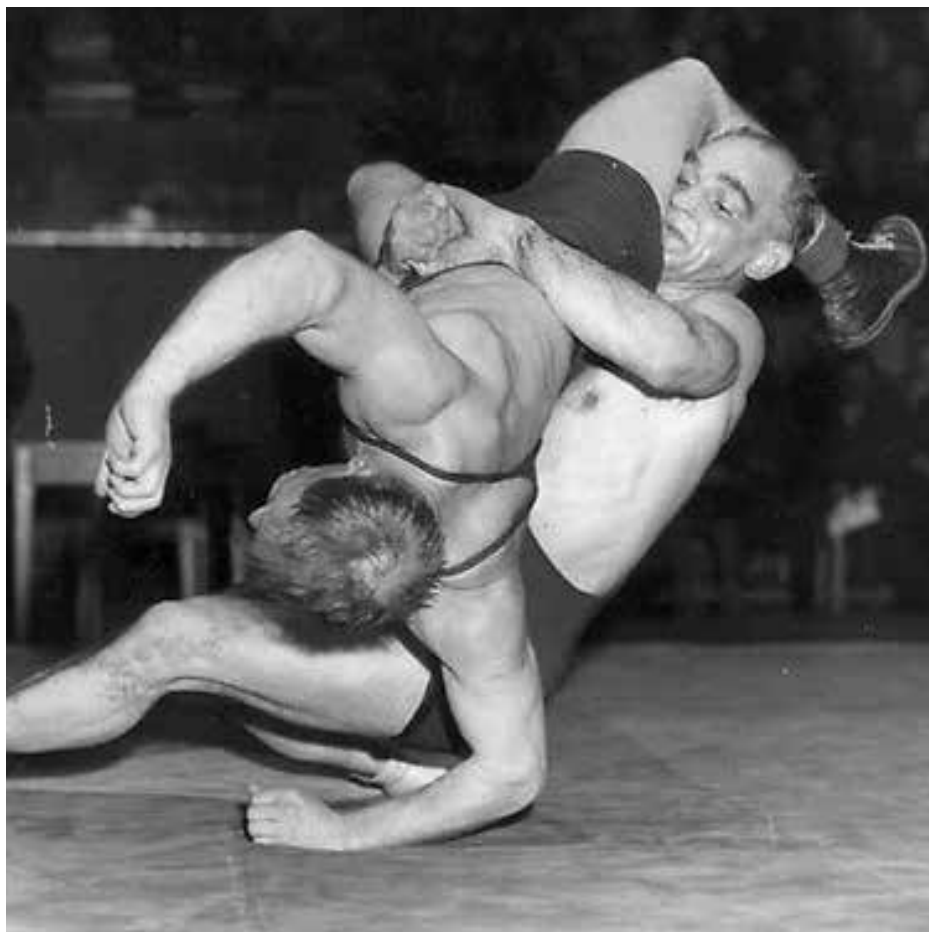
Einar Råberg föds i Döderhult utanför Oskarshamn 1890. Vid sex års ålder, 1896, flyttar Einars familj till Visby. Fadern blir redaktör för Gotlandsposten. Redan 1908, vid 18 års ålder, blir Einar Råberg invald i Gotlands Idrottsförbunds styrelse, sannolikt den yngste som någonsin blivit invald i den styrelsen.

Endast 28 år gammal blir han ordförande i Sveriges Atletikförbund 1918 och året efter hamnar han i Riksidrottsförbundets överstyrelse. Detta efter att ha utmärkt sig genom att som fjortonåring varit med och bilda IFK Visby 1904 och sedan fått ordentlig fart på verksamheten där. Råberg var en allround idrottsman, som också mycket tidigt visade organisatörs- och ledaregenskaper. 1918 satte han distriktsrekord i spjut med 51.65. Men det var stavhopp som var hans gren. 1909 satte han sitt första gotlandsrekord med 2.90 cm, det höjdes till 3.11 år 1913, till 3.14 år 1915 och 3.27 år 1916.

Einar Råberg lade grunden för den svenska hegemonin i brottarvärlden som kulminerade på 1930-talet.

Einar Råbergs satte upp pris till den som slog hans gotlandsrekord i såväl spjut som stav. Spjutrekordet slogs av K Olofsson, P18 IK som 1931 kastade 53,86. Det rekordet hade då stått i 13 år. Stavhoppets rekord slogs av Curt Svensson, Roma IF som hoppade 3.30 1939. Då hade rekordet stått i 23 år.

Mästerbrottaren Ivar Johansson, dubbel guldmedaljör i OS i Los Angeles 1932 har kopplat greppet. Ivar Johansson var aktiv när svensk brottning var som bäst, under ledning av Einar Råberg. Foto: Scanpix

Yrkesmässigt väljer Råberg den militära banan. Den 8 juni 1910 blir han officersaspirant vid Gotlands infanteriregemente (I 27). Han tar officersexamen den 19 december 1912 blir underlöjtnant vid Gotlands infanteriregemente och 1917 blir han löjtnant. Därefter går han Krigshögskolan 1918-20 och blir sedan kapten i armén 9 december 1927. Han avancerar till majors grad och är bland annat kadettofficer på Karlberg.

Einar Råberg tillhörde en generation militärer som ägnade sitt liv åt tävlingsidrotten. Han avbröt sin militära bana i samband med efterkrigstidens nedrustning av militärmakten. ”Det blir inga fler krig” var en allmän paroll den tiden. Den militära banan avslutas 1928 då han blir innehavare av firma Kappcentralen i Stockholm under åren 1928-1946. Han gifter sig med Gudrun Ragnhild Eugenia Ström den 21 december 1932. Paret får inga barn.

Ordförande för brottare och tyngdlyftare

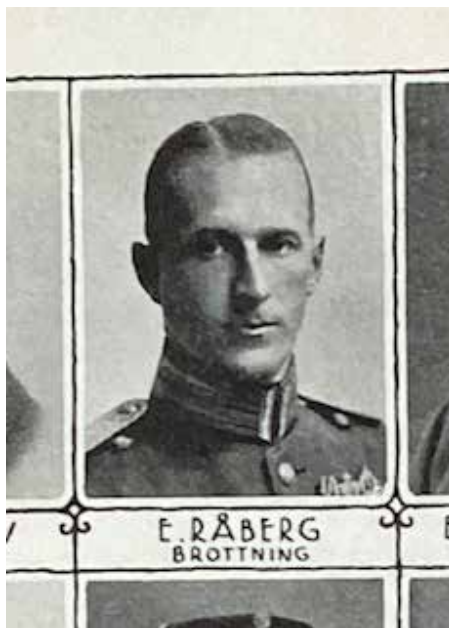
Vid 28 års ålder 1918, då Råberg går på Krigshögskolan, övertalas han att ställa upp som kandidat till ordförandeposten i Svenska Atletikförbundet. Det förbundet hanterade kraftsporter som brottning och tyngdlyftning. 1919 kom han att ingå i Riksidrottsförbundets överstyrelse och 1928 blir han ledamot i Sveriges Olympiska Kommitté (SOK).

När Internationella Brottningsförbundet bildas i Lausanne 1921 blir han dess förste president. Bakgrunden var att han engagerat sig i att modernisera brottningens tävlingsregler, som ju tillät att matcherna kunde hålla på hur länge som helst. Då skulle de sluta med fall eller att någon gav upp.

Aktiv och ledare i Antwerpen-OS

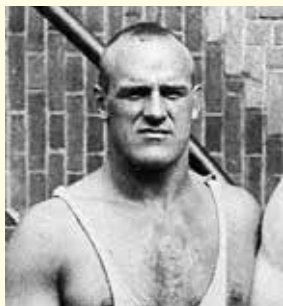
Vid OS i Antwerpen 1920 representerade han Sverige i fäktning samtidigt som han var ledare för den svenska brottartruppen. I fäktningens överlevde han inte kvalomgången.

Hans ledarskap byggde på personlig förmåga att knyta kontakter och han kom att framstå som en behövlig ledare inom brottningen, en idrottsgren som behövde få social acceptans och som hade en bristfällig organisation.

I den officiella rapporten från OS i Antwerpen av Erik Bergvall finns han inte omnämnd som deltagare, men i senare versioner av redovisningar står han som deltagare i fäktning 1920. Han nådde ingen framskjuten placering där, eftersom han blev utslagen i kvalet. Men hans finns redovisad som överledare för den svenska brottartruppen i detta OS.

TRE RÖSTER OM RÅBERG

Rudolf Svensson.

Ingen vågade säga emot

■ En episod från Internationella brottningsförbundet. Ledamöterna satt och dividerade utan att komma till beslut. Råberg satt och lyssnade, men så sa han med kraftfull stämma: "Nog diskuterat om det här. Mitt förslag är det enda vettiga" Och så slog han klubban i bordet så det dånade och ingen kom sig för att

protestera. Råberg styrde sina brottare med järnhand och tålde inga motsägelser vare sig vid mattkanten eller sammanträdesbordet. Han var den verkliga diktatorn, men en mycket populär och avhållen sådan.

Rudolf Svensson skulle i EM-finalen möta sin arvfien, den trinde finländaren Jamu Nyström som han brukade ha svårt för. Råberg kom in och röt med stentorsstämma: "Rudolf! Tävlingsarna är försenade och vi är

”Brottargeneralen” blev sedan blev Riksidrottsförbundets förste vd 1939-1951. Känd för sin utomordentliga organisationsförmåga.
Foto ur RF:s arkiv.

Vid OS i Paris 1924 bär han den svenska fanan vid inmarschen. Då skulle en ledare och en aktiv företrädare sitt land vid invigningen. Han blir brottningsledare vid flera OS och vid såväl vinter- som sommarspelelen 1948 är han ”Chef-de-mission”, överledare, för de svenska idrottstrupperna.

Det var brottningen som kom att präglade en stor del av hans ledarbana. Kombinations militär officer och brottare var inte di-

rekt vanlig, men Råberg fascinerades av den klassiska idrottsgrenen. Den hade anor från de antika olympiska spelen och kunde kopplas till genuin fornnordisk tradition.

Brottning och tyngdlyftning väljer 1920 att gå skilda vägar. Einar Råberg kvarstår som interimistisk ordförande i båda förbunden 1920-21.

I Riksidrottsförbundets jubileumsskrift för de första 25 åren skriver han historien

bjudna till svenska ambassadören efteråt. Nu går du ut och kastar Nyström omedelbart, begriper du det!” Varpå Rudolf lommade ut som en strykrädd hund, gick in på mattan och kastade Nyström platt på rygg med ett krysstag som inte var av denna världen.

Han var mer rädd för Råberg än för finländaren.

(Källa: Bengt Ahlbom: ”Mästare i det mesta 1992”, s. 184).

Nakenchock i Milano

■ I anslutning till EM i Milano 1925 berättas i boken *Svenska Idrottshjältar*: Arrangörerna var inte så omsorgsfulla som vi är vana vid, och bland annat fanns det inga möjligheter att kontrollera sin vikt före matcherna.

Men så kom Råberg med Calle, Rulle och Eric en dag förbi ett apotek, där det fanns en

Carl Westergren.

för båda förbunden. I Svenska Brottningsförbundet är han ordförande från 1920 till 1939. Han är president i det internationella brottningsförbundet åren 1921-24 och sedan vice president 1924-1948. Han är ledamot av Sveriges Olympiska Kommité 1924-1948.

Brottning i världsklass

Brottningen kom att utvecklas till en svensk paradgren vid OS och andra mästerskap. Einar Råberg var en framsynt ledare som bidrog till utvecklingen i Sverige men även internationellt. Han hade ett brinnande patos för att göra brottning till en ledande idrottsgren. Det handlade i första steget att komma i fatt Finland, som då var ledande nation. Det avgörande draget var att 1925 värva den finske tränaren Robert Oksa som rikstränare. Einar Råberg, Robert Oksa och administratören Gustaf Frohm kom att utgöra en väldigt stark ledargrupp för sin idrott.

Einar Råberg såg tidigt vikten av goda förberedelser som grund för framgång. Han förordade kraftfull och kontinuerlig hård rationell träning. Det förutsatte att idrottsmännen ställde upp helhjärtat och långsiktigt. Den tidens amatörregler utgjorde naturligtvis en begränsning. Efter

ett mästerskap gjordes en noggrann utvärdering, som låg till grund planeringen inför nästa mästerskap. Erfarenheterna delgavs brett till alla som kunde ha nytta av dem. Internationell erfarenhet var viktig. Hårdträning var Råbergs modell. Dessutom kunde han, trots en bister framtoning, egga sina brottare till stordåd. Han ville ha ”män med sund livsföring som brinna, som kunna ge allt” (Svensk Idrott 1939 nr 15).

Svensk brottning tog under Einar Råbergs ledning hem medaljer i mängder.

Hans facit var 17 olympiska guldmedaljer, 2 VM-guld och 39 guld i EM. Vid 11 tillfällen blev Sverige bästa nation vid ett mästerskap; OS 1932 och 1936, VM 1922, EM i båda stilarna 1929 och 1934 och i grekisk romersk stil 1930, 1937, 1938 och 1939. Då är att notera att det under åren 1923–1939 inte anordnades några världsmästerskap.

Vikten av PR

Einar Råberg, som tidigt förstod vikten av Public Relations, startade också tidningen *SPORT illustrerad idrottstidning* 1925. Det var en tidning, utgiven av ett idrottsförbund, som utkom två gånger i månaden och speglade främst brottning, tyngdlyftning, viktlyftning, allmän idrott, gymnastik, vinter-

Erik Malmberg.

► personvåg, som man fick väga sig på för en lira.

De gick in, och Råberg lade upp tre lire, och sedan gömde sig apotekspersonalen bakom diskarna under förskräckta rop.

Ty de tre svenskarna, som observerat att man tar saker enkelt och naturligt i Italien, hade raskt krupit ur kläderna och ställde sig i tur och ordning på vägen.

Folk samlades utanför det

stora skyltfönstret under livligt snatrande, men det var ingen som vågade röra de där stöddiga muskelvidundren, som efter avslutad vägning klädde sig lugnt och tågade vidare.”

Calle var Calle Westergren, Rulle var Rudolf Svensson och Eric var Eric Malmberg.

(Källa: Glokar Well: Svenska idrottshjältar 1948 sid 179).

idrott, simning och fotboll. Men redan i första numret klargjorde Råberg att det främst skulle handla om brottning. Lösnummer kostade 35 öre och prenumerationspriset var 5 kronor för ett helt år. På den här tiden hade rikstidningarna knappt någon sportbevakning och Torsten Tegnér hade precis börjat få Idrottsbladet att leva upp.

VD för Riksidrottsförbundet

1939 anställs Råberg som Riksidrottsförbundets förste verkställande direktör. Han blev utsedd till verkställande direktör för RF den 29 januari 1939 med tillträde den 1 april samma år. Detta efter att ha uppmanats söka tjänsten. Nu är Einar Råberg 49 år. Han innehar detta ämbete till 1951. Han är med och leder utvecklingen under krigsåren, men också under efterkrigstiden då den svenska idrotten firar många triumfer inte minst vid OS 1948.

Som VD för RF, och ledare för Bosöstiftelsen, har han en avgörande roll i Bosöns utveckling till idrottsinstitut. Under flera år var han RF:s ledamot i styrelsen för Central-

föreningen för idrottens främjande (SCIF).

Prins Bertil beskriver Råberg så här i boken *Prins Bertil berättar*:

”Einar Råberg var känd som en barsk herre. Men brottare och gotlänningar kunde alltid räkna med hans helhjärtade stöd. Det folk tyvärr inte visste var att mycket av hans mångomtalade dåliga lynne berodde på en fruktansvärd migrän ...

Prins Bertil

”Einar Råberg var känd som en barsk herre. Men brottare och gotlänningar kunde alltid räkna med hans helhjärtade stöd. Det folk tyvärr inte visste var att mycket av hans mångomtalade dåliga lynne berodde på en fruktansvärd migrän, som plågade honom dygnet runt. Han var en utmärkt organisatör, men kanske allra bäst som aktiv idrottsledare”.

En av fyrstadsbrottningsmedaljer bär hans bild med texten ”Einar Råberg. Banbrytare. Uppbyggare.” Dessa ord kan sägas prägla hela hans levnadsbana på olika nivåer inom idrotten.

BENGT JERNHALL

Idrottsintresserad gotlänning som verkat på olika nivåer inom idrottsrörelsen.

Meriterad och uppskattad

■ Det var Råberg, som tillsammans med riksinstruktören Robert Oksa låg bakom Sveriges guldålder inom brottningsporten på 20- och 30- talen.

Sällan har en idrottsledare gått upp så i sin sport. Sällan har någon offrat så mycket av

tid och karriär som Råberg och sällan har någon så i detalj planerat och skisserat upp arbetet för att nå toppen.

Råberg var en impulsiv och orädd man, som var en av svensk idrotts internationellt mest kända och uppskattade ledare under sin tidsepok.

Råbergs otroliga arbetsförmåga, hans uppslagsrikedom och allsidiga idrottskunskap, såväl i fråga om teknik som

organisation, samt hans enorma pondus betydde oerhört mycket den svenska idrottsrörelsen i allmänhet men för brottningsporten i synnerhet.

Thure Peterson
Ur ”Århundralets största sportprofiler” del 3.

10
ÅR SEDAN

Det var ett av de största och medaljmässigt mest framgångsrika dopningsfusk som världen sett. Myglet var ett de mest utstuderade och minutiöst planerade som genomförts inom idrott.

Så grundlurades dopningsjägarna i Sotij

Radiohusets entréhall i Stockholm, en höstdag 2017. Jag tar emot den legendariske dopningsjägaren Arne Ljungqvist för att sedan låta honom se – för första gången för hans egen del – den då relativt färska, hyllade amerikanska tv-dokumentären ”Ikaros”.

I fokus: OS i Sotji 2014 – och hur Ryssland på olika nivåer planlade och genomförde det massiva och intrikata fusk, som ska ha utspelats drygt tre år före denna träff.

– Jag är väldigt spänd på hur de beskriver detaljerna kring hur det gick till i Sotji, säger Ljungqvist innan jag trycker på dokumentärens ”Play”-knapp. Och jag känner själv Rodtjenkov sedan länge, lägger han till.

GRIGORIJ RODTJENKOV ÄR visselblåsaren, avslöjaren av vad som ser ut att vara extremt utbredd och systematisk dopning i den ryska toppidrotten. Det är han som är huvudperson i Bryan Vogels två timmar långa tv-dokumentär, som kommit ut på streamingtjänsten Netflix.

Arne Ljungqvist var själv huvudansvarig för antidopningsverksamheten i Sotji

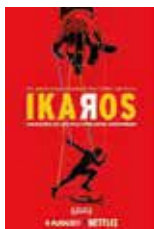
under de vinter-OS-veckorna 2014. Nu berättar han om hur han och hela idrottsvärlden ser ut att ha grundlurats av det megafusk Ryssland anklagats för.

– **DET KÄNNES FÖRFÄRLIGT** för mig. Att i efterhand få höra att man blivit bedragen är inte särskilt kul. Att man bytte ut proverna på natten medan jag låg och sov, säger han under en av pauserna som vi tar i vårt tittande.

Han har tillåtit att min bandspelar rullar varje gång vi pratar med varandra, så att hans reaktioner och känslor blir så äkta och direkta som möjligt. Det gav givetvis ett oerhört laddat och bra reportage i Radiosporten.

Rodtjenkov berättar i dokumentären om att det fanns rena urinprov i ett hemligt rum vid antidopningslabbet i Sotji. Genom ett hål i väggen byttes de smutsiga ryska urinproven ut mot de rena. Till sin hjälp hade Rodtjenkov och hans stab den ryska säkerhetstjänsten.

ARNE LJUNGQVIST SER ett mönster inom rysk idrott som pågått under lång tid.

Alexander Legkov – avstängd på livstid.

Arne Ljungqvist ser dokumentären *Ikaros om Rysslands avancerade fusk med dopning under OS 2014.*

Foto: Bengt Skött

–Det här påminner mig om vad som hände under sommar-OS i Peking 2008. Då visade det sig att en rad ryska löpare hade manipulerat sitt urin. Internationella friidrottsförbundet upptäckte detta med hjälp av DNA-analyser. Det här refererades det märkligt nog inte till i McLaren-rapporten, säger Ljungqvist.

LJUNGQVIST BLEV VICE ordförande i antidopningsorganisationen Wada 2008. Sedan länge hade han lett det medicinska arbetet inom den internationella friidrotten. Han minns hur han blev kallad till en presskonferens i Peking. Redan då sade han att ”det luktar organiserad dopning i Ryssland”.

När vi ses denna höstdag har nyheterna om Rodtjenkovs avslöjanden varit kända i flera månader. Men att i en tv-dokumentär se den ryske visselblåsaren själv göra sina avslöjanden, och via tv-grafiken få klarhet i exakt hur provrör smusslades undan och byttes ut – och detta i en byggnad mitt i

Sotjis olympiska park, mitt under pågående OS – framkallar vrede hos den erfarne professor Ljungqvist.

Jag hade själv stått intill den tuffa backe längs OS-skidspåren där Alexander Legkov och hans två landsmän, efter mer än 48 kilometers åkning i Sotjis femmil, fick det att fräsa i spåren. Ryssarna kunde plocka fram en ren sprintspeed på slutet och knockade enkelt alla utmattade konkurrenter. Guld till Ryssland. Silver till Ryssland. Brons till Ryssland.

Bara en vecka före vår träff hade nyheten kommit från IOK att bland andra Legkov stängs av från allt OS-tävlande på livstid.

Nu vet vi att historiens dyraste vinter-OS, spelen i Sotji, också var kulmen på ett decennielångt arbete för att utveckla det ryska dopningssystemet till perfektion – och, enligt en senare Wada-utredning, med landets högsta politiska ledare som understödjare. Ryssland vann i sina egna propagandaspel 33 medaljer, varav 13 guld.

BENGT SKÖTT, RADIOSPORTEN

40

ÅR SEDAN

Skridskoåkaren Tomas Gustafson var inblandad i två olika hundra-delsdraman vid OS-tävlingarna i Sarajevo 1984. Men utan att uppleva dem live – trots att han var på plats.

– Jag pallade inte att följa tävlingarna, det var alldeles för nervöst. Så jag satt i ishallen intill och tittade på konståkningsträning i stället, minns Tomas 40 år senare.

Vädret gjorde att vägen mot guld på 5 000 meter blev extra tuff.

Tomas Gustafson minns duellerna i Sarajevo 1984

Tomas Gustafsons två dueller mot ryske Igor Malkov är svenska idrottsklassiker.

När 5 000-metersloppet avgjordes gick Tomas Gustafson ut i första par. Snön yrde, vinden ven och han hade ingen aning om vad hans tid skulle vara värd.

I fjärde par startar ryssen Malkov, den ende som klarar att åka jämnt med Tomas

tider. Inför sista varvet leder Malkov med 52 hundra-delar. Men medan Tomas Gustafsons slutvarv var starkt, så krokmar rys-sen. Med två (2) hundra-delars marginal slår Tomas Malkov, och det visar sig räcka till guld.

– När tävlingen var slut var vår massör Peet van der Meijden och de andra i laget först att söka upp mig i ishallen för att berätta vad som hänt. Det var både omtumlande och oväntat. Guld! Jag trodde knappt att min tid skulle räcka till medalj.

Ryssen knaprar in

En liknande duell utspelar sig sedan på 10 000 meter sex dagar senare. När det är 3 000 meter kvar av loppet är Tomas tider fortfarande fyra sekunder bättre än Malkovs. Men ryssen knaprar hela tiden in på försprånget och inför slutvarvet är Tomas ledning bara 12 hundra delar. I mål har ryssen fem hundra delar till godo och vinner guld.

–Peet och svenska truppen kom och sa att ”den här gången räckte det inte”. Men jag kände mig i stunden inte besviken, jag var ”medalj-nöjd” med ett guld och ett silver.

Överst på prispallen!

–Samtidigt var det 10 000 jag helst hade velat vinna. Den drömmen hade jag inom mig sedan 16–17-årsåldern. Att göra det alla andra stora svenska skridskogiganter lyckats med: ta OS-guld på 10 000 meter.

Den hårfina guldmissen i Sarajevo fick betydelse.

–Den blev till bränsle för att orka satsa på Calgary-OS fyra år senare. Där ju dröm-

men blev sann, säger Tomas som satte nytt världsrekord på 10 000 meter och även plockade hem OS-guldet på 5 000 meter.

I Calgary –88 fanns inte Malkov med.

Foto: Jan Däising

Tomas Gustafson stöttades av föräldrarna under OS 1984. Här far och son (stående) efter guldloppet.

–Nej, jag vet bara att jag mötte honom en gång senare. Ett år efter OS i Sarajevo tävlade vi i ett iskallt Eskilstuna. Då slog jag honom, men vi har inte haft någon kontakt sedan dess. Det var ju under Sovjet-eran och då var det svårt att nå folk på andra sidan järnridån. Jag har ingen koll på honom.

Tomas Gustafson.

den olympiska anläggningen är idag uppbyggd igen. Det känns surrealistiskt att tänka att längs vägen vi åkte till arenan för att träna, där låg några år senare krypskyttar och sköt ihjäl folk.

Tomas Gustafson, 64, håller på att bygga ett extra badrum i villan när vi når honom på mobilen. Han bor i Uppsala med fru Elisabet (jubilerande olympier, se sid 44).

Mötte ryska landslaget

Från Sarajevo minns Tomas framför allt OS-byn, en nybyggd stadsdel där han varje morgon var ute och joggade vid sextiden tillsammans med landslagskompisen Janne Junell.

–OS-byn låg öde och vi var helt ensamma trodde vi, då plötsligt det ryska ishockeylandslaget dök upp. Det var också ute och joggade. Det kändes väldigt speciellt, men varje morgon mötte vi dem, och morsade på varandra.

Från OS-byn gick en buss till arenan Zetra en halvtimmes resa bort, där skridsko-ovalen och ishallen låg.

Kriget förstörde OS-anläggningen

–Under kriget förstördes allt men delar av

–Efter pandemin har det blivit färre föreläsningar, något jag ägnade mycket tid åt tidigare, så nu ”äger jag min tid” till stora delar, vilket är ett privilegium. Sarajevo känns ganska avlägset.

–Mitt varmaste minne från Sarajevo är att mamma och pappa var med. Pappa slipade mina skridskor. OS-byn lärde jag känna både utan och innan, men i själva Sarajevo var jag bara en gång och turistshoppade. När man är på OS ligger självklart mycket fokus på prestationerna. De finaste souvenirerna ligger idag i mitt prisskåp – ett guld och ett silver. Jag tillbringade nog fler timmar av väntan i ishallen än jag gjorde i centrala Sarajevo...

STEN FELDTREICH

För 40 år sedan hölls vinter-OS i Sarajevo. Stoltheten lever än idag kvar – i såväl folkmun, minnen och känslor av glädje och entusiasm. Många minns när snön, som lyst med sin frånvaro, vräkte ned två dagar innan invigningen av OS och hur alla stadens invånare gick man ur huse för att hjälpa till med snöskottningen.

Minnet från OS 1984 lever starkt i Sarajevo

40-årsfirandet i staden blir särskilt känslösamt eftersom de olympiska spelen symboliserar en tid av fred och samarbetsvilja innan kriget i Jugoslavien bröt ut i början av 90-talet och Jugoslavien föll samman.

I Bosnien och Hercegovinas fall kom landet att delas upp i två huvudsakliga delar med olika etnicitet – Federationen och Republika Srpska. Som ett exempel ligger det berg där herrarnas slalomtävling ägde rum i Bjelašnica, vad som i dag är Federationen och damslalomtävlingen i Jahorina, i Republika Srpska. Samarbetet är inte alltid enkelt, vilket även arrangemanget av 40-årsfirandet vittnat om.

Återuppbyggnad

Efter kriget blev en av de första åtgärderna att bygga

Esmeralda Saric hade hand om data- och poängsystem under OS 1984. I dag arbetar hon på Sveriges ambassad i Sarajevo.

upp delar av den infrastruktur som hade förstörts och förfallit under kriget.

Sarajevo kom under kriget att bli hårt utsatt och belägringen av staden varade så länge som fyra år. Sårerna efter kriget och personliga trauman är högst närvarande och arbetet med återuppbyggnad och försoning är fortsatt viktigt. Den olympiska grundtanken om att samla människor och ungdomar kring sport är något som Sarajevo stad arbetar för. Ett exempel är arrangemanget av ungdoms-OS 2019.

Har kvar sitt identitetskort

Esmeralda Saric, som i dag är anställd på Sveriges ambassad i Sarajevo, berättar om hur hon som ung arbetade med data- och poängsystem under OS. Hon minns med glädje hur hon knappade in siffror för deltagande och registrerade betyg efter varje uppträdande i konståkning där 6 poäng var max samt registrerade alla händelser som till exempel mål och assistans på ishockey matchen.

Hon har fortfarande kvar sitt identitetskort och minnesmedalj som utfärdades gemensamt av OS i Sarajevo och OS i Los Angeles år 1984

– Jag minns entusiasmen och stämningen i staden, såväl under matcherna på dagarna och stadslivet samt firandet efteråt. Sarajevo var en levande stad under hela dygnet och det var en oförlömlig känsla. Vi började arbeta tidigt på morgnarna, och firade till sent på kvällarna. Det var en otrolig gemenskap och känsla av frihet under anordnandet.

Esmeralda minns särskilt att hon arbetade

de när det brittiska isdansparet Jane Thornwill and Christopher Dean vann guldmedalj för sin kända Bolerodans, när den tyska konståkerskan Katarina Witt tävlade samt när de svenska herrarna fick sitt brons i ishockey.

– För mig var det kanske allra störst när Jure Franko som tävlade för Jugoslavien vann sin silvermedalj i storslalom. Det var en fantastisk känsla att se när han fick sitt pris, tilldelat utanför Skenderija, ett kulturområde i Sarajevo.

Sveriges ambassadör i Sarajevo, Helena Lagerlöf, bekräftar stoltheten över OS-arrangemanget i Sarajevo för 40 år sedan, ett minne som än i dag lever kvar i samhället och bland folket. Hon är glad över att ha deltagit i festligheterna i samband med 40-årsfirandet.

– Det är av vikt att alltid minnas glädjen, entusiasmen och samarbetsviljan. För såväl de som hade möjlighet att närvara vid OS 1984, som för de som för berättelserna vidare – särskilt med hänsyn till den gemenskap och fred som OS speglar. Det är en fin känsla att besöka och minnas anordnandet av OS i Sarajevo genom event och återberättelser.

AMILA ZAHIROVIC

*Kommunikatör vid
Sveriges Ambassad i Sarajevo*

Bli medlem i SCIF och du får föreningens årsbok *Blå Boken* varje år!

En bok med många kunniga skribenter och som bjuder på kvalificerad läsning om idrott förr och nu, aktuellt och intressant.

Blå Boken såg dagens ljus redan 1908 och i maj 2024 utkommer den 117:e årgången.

Ca 280 sidor
A5-format
Hård pärm

Utgivare är Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (SCIF) som bildades 1897 och är landets första centrala idrottsorganisation.

SCIF låg bakom de Olympiska spelen i Stockholm 1912 samt byggandet av Stockholms Stadion.

För endast 100 kr (eller 250 kr för föreningar) per år får du medlemskap i SCIF och stödjer därmed föreningens verksamhet för idrotten i Sverige och får *Blå Boken* varje år med posten.

Sätt in medlemsavgiften på SCIF:s bankgiro 924-4609 eller swisha till 123 039 70 75 (SCIF). Glöm inte att ange namn, adress och mejladress med betalningen. Eller: <https://scif.se/bli-medlem/>

Läs mer om SCIF på hemsidan:
<https://scif.se/>

och följ oss på Facebook:
<https://facebook.com/scif.se>

Då var Sverige bättre än Norge i vinter-OS

68
ÅR SEDAN

Hur många medaljer Sverige än tar i ett vinter-OS är Norge bättre. Sådan är känslan. Så har det också varit 2022, 2018, 2014, 2010, för att inte tala om Norges hemma-OS: Lillehammer 1994 och Oslo 1952.

Men det har faktiskt varit omvända styrkeförhållanden. Fem gånger till och med, varav tre på 1980-talet.

44
ÅR SEDAN

För 40 år sedan avgjordes vinter-OS i Sarajevo. Som så ofta bars de svenska framgångarna upp av enstaka idrottare. Framför allt var det Gunde Svans OS. 22-åringen tog fyra medaljer. Två guld, ett silver och ett brons.

Nu till själva poängen. Sverige kom före Norge!

Fler svenska guld.

Okej, det beror på hur man räknar. I antal medaljer tog Norge fler.

40
ÅR SEDAN

Det började med brons i snööväder på 30 km, följdes av guld på 15 km, guld i stafetten (trots att Svan trillade på slutsträckan) och så det omtalade silvret på femmilen, då Thomas Wassberg fick fördelen av att köra på Gundes tider och vann.

Men nu är ju den officiella räkningen att flest guld är det som i första hand gäller. Och Norge tog endast tre segrar: Eirik Kvalfoss i skidskytte, stafettdamerna i skidor och Tom Sandberg i nordisk kombination.

36
ÅR SEDAN

På skridskoovalen bidrog Tomas Gustafson till den sammanlagda medaljskörden med både guld och silver. I och med att Tre Kronor lyckades besegra Kanada i slutmatchen och ta brons blev det inalles: fyra guld, två silver och två brons. Med det slutade Sverige på åttonde plats i medaljligan.

De manliga skidåkarna tog noll medaljer, i alpint blev det heller ingenting och i skridsko ett ynka brons (Kai Arne Engelstad på 1 000 meter).

Nu var fokuseringen kring ”den stora vinternationen” Norge inte särskilt het vid den här tiden.

18
ÅR SEDAN

Spelen före Sarajevo hade Sverige nämligen en Ingemar Stenmark i högförm. Tillsammans med ett Thomas Wassberg-guld,

med en hundradels marginal, räckte för att komma före Norge. Vårt grannland fick nämligen nöja sig med bara ett guld, Eva Bjørg Jensen på skridsko. Förvisso samlade Norge sammanlagt tio medaljer, mot Sveriges fyra (hockeylaget tog ett brons). Fast här gäller att tänka modernt, guld är guld.

Norge 0–3–2.

Ett riktigt bottenapp för Norge kom i det vinter-OS som följde det i Sarajevo, 1988 i Calgary. Tomas Gustafsons OS.

Sverige plockade fyra guld och ett brons. Tomas tog dubbla segrar,

Gunde fick sin revansch och vann femmilen och i skidstafetten kunde inga lag matcha Sverige. Bronsmedaljer kom ishockey och i alpint, då Lars-Börje ”Bulan” Eriksson överraskade i super-G.

Norge då?

Noll guld – ingenting alltså! Tre silver, två i längdskidor och ett i backhoppning. Två brons, Vegard Ulvang i längdskidor och laget i backhoppning.

Sverige på femte plats i nationstabellen. Norge inte ens på tio topp – tolv.

Just den sommaren valde sedan IOK Norge före Sverige som olympisk vinterrangör 1994!

Olympiska vinterspelen 1956

Rang *	Nation *	Guld *	Silver *	Brons *	Total *
1	 Sovjetunionen ⁽¹⁾	7	3	6	16
2	 Österrike	4	3	4	11
3	 Finland	3	3	1	7
4	 Schweiz	3	2	1	6
5	 Sverige	2	4	4	10
6	 Förenta staterna	2	3	2	7
7	 Norge	2	1	1	4

Olympiska vinterspelen 1980

Pl.	Nation	Guld	Silver	Brons	Totalt
1	 Sovjetunionen	10	6	6	22
2	 Östtyskland	9	7	7	23
3	 USA	6	4	2	12
4	 Österrike	3	2	2	7
5	 Sverige	3	-	1	4

Olympiska vinterspelen 1984

		Guld	Silver	Brons	
1	 Östtyskland	9	9	6	24
2	 Sovjetunionen	6	10	9	25
3	 USA	4	4	-	8
4	 Finland	4	3	6	13
5	 Sverige	4	2	2	8
6	 Norge	3	2	4	9
7	 Schweiz	2	2	1	5
8	 Västtyskland	2	1	1	4

Snabba svängningar

Det var från bottenläget 1988 som Norge toksatsade inför de egna spelen. Ja, ni vet ju hur det gick i Lillehammer. Norge tog 26 medaljer, varav tio guld, elva silver och fem brons. Sverige? Låt oss minnas guldlet i hockey, ”Foppas”

straff och Salos räddning. Pernilla Wiberg vann i kombination, men var försmädlig fyra i både super-G och slalom. Tre medaljer var allt Sverige förmådde skrapa ihop. Silvret kom genom Marie Lindgren i freestyle.

Det hade bara gått sex år

efter det norska bottennappet i Calgary!

Sedan dess har det varit Norge, Norge, Norge... Men inga regler utan undantag.

I Turin 2006 gjorde Sverige comeback som en olympisk vinternation att räkna med. Med skidsprintens etablering (tre guld, ett brons) och guld i damcurling, Anja Pärson (tre medaljer, ett guld), Anna Carin Olofsson i skidskytte (guld och silver) samt bägge ishockeylagen i final (guld, silver) blev totalsumman imponerande: sju guld, två silver, fem brons. Sjätte plats i nationstabellen. Stormakten Norge? Två guld, åtta silver, nio brons. Fler medaljer visserligen, men utanför topp 10 i nationstabellen! Blott 13:e i den officiella statistiken.

Sverige bäst i Italien

Annars är Norge den olympiska stora vinterdominanten. Under de två senaste vinterspelen har Norge topptat hela nationsligan.

Det har Sverige också gjort – en gång. Det var 1948 i S:t Moritz, de första spelen efter andra världskriget. Fast då handlade det de facto om en delad seger – med Norge, förstås. Lika många guld (4), lika många silver (3), lika många brons

Olympiska vinterspelen 1988

Pl.	Nation	Guld	Silver	Brons	Totalt
1	 Sovjetunionen	11	9	9	29
2	 Östtyskland	9	10	6	25
3	 Schweiz	5	5	5	15
4	 Finland	4	1	2	7
5	 Sverige	4	0	2	6
6	 Österrike	3	5	2	10
7	 Nederländerna	3	2	2	7
8	 Västtyskland	2	4	2	8
9	 USA	2	1	3	6
10	 Italien	2	1	2	5

... och vart tog Norge vägen?

Olympiska vinterspelen 2006

Placering	Nation	Guld	Silver	Brons	Totalt
1	 Tyskland	11	12	6	29
2	 USA	9	9	7	25
3	 Österrike	9	7	7	23
4	 Ryssland	8	6	8	22
5	 Kanada	7	10	7	24
6	 Sverige	7	2	5	14
7	 Sydkorea	6	3	2	11
8	 Schweiz	5	4	5	14
9	 Italien	5	0	6	11
10	 Frankrike	3	2	4	9
	 Nederländerna	3	2	4	9

... och inget Norge här heller

(3). I sitt hemma-OS 1952 tog Norge sju guld, tre silver, 6 brons. Sverige fick nöja sig med endast fyra brons.

Fyra år efter det, i Cortina 1956, var styrkeförhållandena annorlunda. Sverige

2–4–4 – Norge 2–1–1.

Så det kan svänga fort!

Kommande vinter-OS avgörs till stora delar i just Cortina. Och senast det var OS i Italien var i Turin 2006. Ni minns väl hur det gick då!

GÖRAN LÖWGRENI

Den olympiska familjen

Texter: Tommy Wahlsten, Göran Löwgren

Underlag: Carl-Johan Johansson

Jubilerande olympier april–juni 2024

APRIL

4 april THOMAS LÖFKVIST fyller 40 år. **Född:** Visby, **Klubb:** Ringmurens CK/FD Jeux.com (Frankrike) 2004, Team Cykelcity.se, Stockholm/ Team Columbia, USA 2008. **Sport:** Cykel. **OS 2004:** 33:e tempo, bröt landsväg. **OS2008:** 37:e landsväg.

Löfkvist började sin cykelkarriär som Mountainbike-åkare, där han 2002 vann junior-EM. Därefter gick han över till landsväg och var två år senare svensk mästare i tempo. Från 2004 inleddes en tioårig utlandskarriär. 2004 blev det också OS-debut med 33:e plats i tempo, distanserad med över sex minuter av segraren Tyler Hamilton. I linjeloppet var Löfkvist en av 75 som bröt. I OS fyra år senare var det enbart linjeloppet som gällde. Löfkvist hängde med hyfsat under större delen av loppet, men när avgörande rycket kom var han chanslös.

Mest uppmärksammas blev "Gotland", som han kallades, under "Giro d'Italia 2009. Då han blev den tredje svenske (efter Gösta Pettersson och Tommy Prim) att bära den rosa ledartröjan. Det var på den fjärde etappen. Under proffsåren körde Löfkvist fyra Tour de France (16:e som bäst) och två Giro d'Italia (20:e som

bäst). 2013 blev han totalvinnare av Tour Méditerranéen. **GL**

4 april JOHAN BARNE fyller 60 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** Göteborgs KSS. **Sport:** Segling, soling. **OS 1992:** 5:a. **OS 1996:** 13:e **OS 2000:** 7:a.

Johan tävlade i segling och var med i tre raka OS i Soling-klassen. 1992 i Barcelona kom han 5:a, 1996 i Atlanta 13:e och 2000 i Sydney 7:a. 1992 var Magnus Holmberg rorsman och med i båten var också Björn Alm. Trion klarade en fjärdeplats efter de inledande sex seglingarna. I matchracingen som följde mellan de sex främsta vann svenskbåten två seglingar, men det räckte inte till semifinal, då Storbritannien vunnit det inbördes mötet. Slutsegrare blev Danmark som besegrade USA med 2–0 i final (bäst av tre).

1996 i Wassaw Sound utanför Savannah fanns samma besättning åter med i OS-leken. Trots världsrankingplats som etta blev det efter de tio inledande seglingarna blott en 13:e plats (av 22 startande). Tyskland vann. År 2000 i Rush Cutters Bay var Hans Wallén rorsman och förutom Johan fanns nu Magnus Augustsson med i båten. Danmark vann finalen

över Tyskland med 4–3 (nu bäst av sju). **TW**

4 april JEAN-HENRIK MARTELL fyller 75 år. **Född:** Budapest, Ungern. **Klubb:** Sollerö IF, Mora. **Sport:** Rodd. **OS 1976:** 11:a dubbelsculler.

Ungernfödde Jean var med i Montreal 1976 i dubbelsculler tillsammans med klubbkamrater i Sollerö IF, Lennart Bälter. De kom på 11:e plats efter att ha blivit 5:a i B-finalen på 7.25,57. Innan dess kom de 2:a i försöksheat och 5:a i semifinal. Norge med bröderna Frank och Alf Hansen vann finalen på 7.13,20 före Storbritannien och Östtyskland. **TW**

Erik Petersson Fåglum.

4 april ERIK Petersson FÅGLUM fyller 80 år. **Född:** Vårgårda. **Klubb:** Vårgårda CK. **Sport:** Cykel. **OS 1964:** 3:a lagtempo, 11:a landsväg. **OS 1968:** 2:a lagtempo, 35:a landsväg, opl. 4000 m förföljelopp lag. Erik var den spurt snabbaste av

de fyra Fåglumbröderna. Han var också ett taktiskt geni. Erik fick sitt smeknamn, ”Rödtoppen”, efter sitt röda hår. 1969 följde han med sina bröder till Italien men sejouren blev bara två år. Klubbledningen ville sänka hans lön det tredje året, Erik vägrade att gå med på det och åkte hem i stället. Ett beslut som visade sig vara ekonomiskt mycket fördelaktigt. I Italien hade man på den här tiden nämligen en regel som sade att man inte behövde skatta för de två första åren, stannade man däremot ett år till fick man skatta för de två första åren också.

När Erik kom hem blev han reamatöriserad, med vissa restriktioner, och cyklade för Stockholms CK. Senare drev han Racerdepån i Vårgårda tillsammans med brodern Gösta. Under sin karriär vann han förutom OS-medaljerna VM-guld i lagtempo 1967, -68 och -69, VM-brons (individuellt) i linjelopp och lagförföljeslopp 1968. SM-guld linje 1967, samt totalt elva lag-SM-titlar. Han körde för följande klubbar/stall: Alingsås CK 1958, Fåglums CK 1959–61, Vårgårda CK 1962–69, Ferretti, Italien, 1970–71, Stockholms CK 1972, IK Ymer, Borås, 1973–75. **TW**

6 april CHARLOTTE GÖTES-SON fyller 50 år **Född:** Krokek. **Klubb:** FoC Farsta, Stockholm. **Sport:** Ishockey, målvakt. **OS 1998:** 5:a.

Götesson var en av de två målvakterna som fick speltid i Damkronorna när damhockeyn gjorde OS-entré. Lotta vaktade målet i två matcher, Annica Åhlén i tre. Turneringen blev en

svensk besvikelse efter en tråkig öppning med 0–6 mot Finland. Därpå följde 1–7 mot USA. Bästa matchen var mot Kanada, då förlustssiffrorna hölls nere till 3–5. Förlust blev det också mot Kina med 1–3, medan det i avslutningen äntligen blev seger, 5–0 mot Japan. Götesson kan glädjas åt att hon vaktade målet i de roligaste matcherna – mot Kanada och Japan. Lotta bildade senare familj med Pernilla Burholm, som också ingick i den historiska OS-upplagan av Damkronorna. **GL**

7 april GÖRAN MALKAR fyller 70 år. **Född:** Skellefteå. **Klubb:** Kalmar FK 1976, Stockholms AF 1980. **Sport:** Fäktning. **OS1976:** 52:a florett, ind. **OS1980:** 5:a värja lag.

Göran tävlade för Kalmar FK när han var med i florettfäktning i Montreal 1976. Malkar fäktades fem matcher men lyckades inte vinna någon, även om han var nära mot Patrice Gaille från Schweiz. Görans placering blev därför 52:a av 56 startande. Vann guldet gjorde 19-årige Fabio Dal Zotto från Italien. 1980 representerade Göran Stockholms AF när han var med i lagtävlingen i värja i Moskva. Malkar var med fyra matcher, mot Storbritannien (8–3), Polen (6–8), Ungern (9–4) och Tjeckoslovakien (9–2). Han gick 13 matcher och vann nio, bland annat mot den individuella silvermedaljören Ernő Kolczonay från Ungern. **TW**

8 april CHRISTINA Lagerwall HAARLEM fyller 85 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** Göteborgs FK. **Sport:** Fäktning. **OS 1960:** Opl (Mellanpoule) florett, ind.

Christina var med i florettvävlingen i Rom. Av 44 startande var hon nära att komma med bland semifinalens tolv deltagare men föll knappt i mellanpoule. 21-åriga Christina besegrade Johanna Winter, Australien (4–0), Norma Santini, Venezuela (4–3), Claudine Wallet, Belgien (4–3), Romy Weiss-Scherberger, Tyskland (4–1) innan hon förlorade mot Bruna Colombetti-Peroncini, Italien, som tog brons i lagtävlingen. Efter förlust mot Traudl Ebert, Österrike (8:a individuellt), i försökspoulet tog Christina sedan revansch i deras möte i mellanpoulen och vann med 4–2. Vinst också där mot Aleksandra Zabelina (representerade anrika Dynamo Moskva) med 4–3 innan det blev förluster mot Régine Verronet (Frankrike), mot guldvinnaren i Helsingfors 1952, Irene Camber-Corn (Italien), mot blivande guldvinnaren i Rom, Heidi Schmidt (Tyskland) samt mot silvermedaljören i lag, Magda Nyári-Kovacs (Ungern). Christina fortsatte tävlingsfäktat långt upp i åren var med stor framgång med i internationella veteranmästerskap. Hans Lagerwall, hennes två år yngre bror, deltog också i OS i Rom och i OS i Tokyo 1964 med en 4:e-plats i lagvärja som bästa placering. **TW**

17 april BENNY KOHLBERG fyller 70 år. **Född:** Ottebol, Arvika. **Klubb:** Arvika IS.

Sport: Skidor. **OS 1980:** 5:a stafett, 17:e 15 km, 13:e 30 km. **OS 1984:** 1:a stafett 4x10 km, 19:e 15 km.

Värmlänningen Kohlberg blev olympisk mästare i stafett i Sarajevo. Normalt var han startman men inför detta lopp gjorde ledningen en rockad i laget och Thomas Wassberg körde första sträckan. Denne sprängde fältet och Kohlberg lyckades följa med så pass bra att Jan Ottosson bara hade 12 sekunder upp till ledande sovjeten Nikitin.

Sedan var resten historia och Gunde Svan tog hem spelet på sista sträckan. Kohlberg vann ett SM-guld, 30 km 1982, då han i Skövde uppe på Billingen slog självaste Wassberg med drygt två sekunder. **TW**

17 april PER-OLOF BROGREN fyller 85 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** IK Wega, Göteborg. **Sport:** Skridsko. **OS 1960:** 5:a 1500 m (2.13,1), 26:a 500 m (42,7).

P-O tävlade i skridsko i Squaw Valley 1960. Han kom där 26:a på 500 m (42,7) – en tävling som vanns av Evgenij Grisjin, Sovjet, på 40,2 (tangerat världsrekord), före hemmaåkaren William (Bill) Disney. Svenske Hans Wilhelmsson kom 4:a på 40,5. På 1500 m var vindarna uppifrån bergen nyckfulla. Per-Olof åkte i par 12 tillsammans med Toivo Salonen från Finland. I ett starkt lopp kom P-O först i mål på 2.13,1, en tid som räckte till delad 5:e-plats med Juhani

Järvinen, Finland, som hade världsrekordet på distansen (2.06,3 satt på samma bana året innan). Roald Aas, Norge, och Evgenij Grisjin, Sovjet delade guldet på 2.10,4. Grisjins landsman, Boris Stenin, knep bronset på 2.11,5 före Finlands överraskning, Jouko Jokinen, som hade tiden 2.12,0. Toivo Salonen fick samma tid som Brogren/Järvinen men placeringen för hans del blev 7:a eftersom han förlorade mot P-O i paråkningen. Övriga svenskar i loppet var Gunnar Sjölin (15:e på 2.16,5), Olle Dahlberg (18:e på 2.18,3) och Bo Karens (28:a på 2.21,1). Av 48 startande fullföljde 45. **TW**

19 april JAN NIKLASSON fyller 70 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** Mölndals RK. **Sport:** Rodd. **OS 1980:** 10:a fyra utan styrman. **OS 1984:** reserv i fyra utan styrman.

Jan tävlade i rodd för Mölndals RK när han var med i Moskva 1980 i fyra utan styrman. I båten satt förutom Jan även Kent Larsson (från Öresjö SS) samt Jans klubbkamrater, Pär Hurtig och Göran Johansson. Efter ett mindre lyckat försöksheat nådde de fyra via uppsamlingsheat till B-finalen och blev där 4:a, drygt fyra sekunder efter Frankrike. A-finalen som innehöll sex båtar vanns av Östtyskland före Sovjet. **TW**

24 april FOLKE BENGTTSSON fyller 80 år. **Född:** Leksand. **Klubb:** Leksands IF. **Sport:** Ishockey. **OS 1968:** 4:a. Folke föddes i Leksand 1944 och spelade ishockey för Leksands IF när han var med i Tre Kronors lag i Grenoble

1968 där slutplaceringen blev 4:a. I den inledande matchen mot USA (4-3) blev "Totte" matchvinnare genom att göra 4-2 i 13:e minuten i andra perioden. Uddamålsseger blev det också mot Västtyskland (5-4). Efter ytterligare vinster mot Östtyskland med 5-2 (utan "Totte") och Finland 5-1 (varav ett mål av "Totte") var det dags för möte med Sovjet. Efter en strong svensk insats blev det förlust mot blivande guldmedaljörerna Sovjet med 2-3. Svensk förlust blev det även mot Kanada som vann med 3-0. Inför sista omgången var det rafflande i toppen med Sovjet, Kanada och Tjeckoslovakien på samma poäng 10, två före Sverige. Eftersom Sovjet förlorat mot Tjeckoslovakien behövde ryssarna hjälp av Sverige för att nå guldet – och det fick de. "Totte" överlistade Dzurilla med ett backhandskott redan efter 4.09 i första perioden och tack vare mål även av Leif "Blixten" Henriksson kunde Sverige klara 2-2, sedan Hrbaty kvitterat för tjeckerna i början av period tre. **TW**

26 april LOUISE KARLSSON fyller 50 år. **Född:** Uddevalla.

Klubb: Skårets SS Uddevalla.

Sport: Simning. **OS 1992:** 7:a 4x100 m

frisim. 18:e 200 m medley (2.18,75). 23:e 50 m frisim (26,77). **OS 1996:** 5:a 4x100 m frisim, 8:a 200 m medley (2.17,25/2.16,37)

1996 gjorde Louise Karlsson

sin bästa individuella OS-prestation med en finalplats på 200 m medley. I försöken noterade hon svenskt rekord med tiden 2.16,37. Hade hon lyckats upprepa den tiden hade hon slutat sexa i finalen, nu blev det åttonde plats. I lagkappen över 4x100 meter fritt blev det ännu ett svenskt rekord. Louise simmade tredje sträckan. På den första noterade Louise Jöhnke (55,7). Johanna Sjöberg och Linda Olofsson var övriga i laget. I sitt första OS 1992 tävlade Louise Karlsson i både medley och frisim. Bästa placeringen blev i lagkappen 4x100 meter med sjunde plats. I försöken raderades ett tolv år gammalt svenskt rekord. Tiden blev 3.48,15. Louise Karlsson simmade andra sträckan, Eva Nyberg inledde och Ellenor Svensson och Malin Nilsson fullföljde. Louise Karlsson slog världsrekord och vann EM-guld 1991 på 100 m medley. Det följdes upp med fyra raka EM-guld på distansen. 1992 dominerade hon i EM med tre guld, två silver och genom att slå världsrekord på 100 m medley och 50 m bröstsim. 1995 var hon enda svensk att ta individuell medalj på kortbane VM i Rio Janeiro, brons på 200 meter medley. Totalt simmade Karlsson ihop 20 EM och VM-medaljer, varav 9 guld. Som bäst lyckades hon på kortbana. I det populära tv-programmet "Mästarnas mästare" blev Louise Karlsson stor publikfavorit, då hon dominerade den ena deltävlingen efter den andra. När det sedan var dags för den slutgiltiga finalen fick hon nöja sig med tredje plats.

21 april LUDMILA ENGQUIST fyller 60 år. **Född:** Kriusha, Ryssland. **Klubb:** IFK Lidingö. **Sport:** Friidrott, 100 m häck. **OS 1996:** 1:a (12,58/12,47).

På 18 månader växte Ludmila Engquist från anonym utlänning i Kungsängen till drottning över Idrottssverige. Medlet var dubbla mästerskaps-guld till ett land som aldrig har haft en kvinnlig olympia- eller världsmästare inom friidrotten. Bakgrunden är att en handelsresande i stavar, spjut och annat idrottsmaterial hamnade i Sovjet under perestrojkan. Idrottsmännen bad honom ta hand om deras affärer och hux flux var han agent. Johan Engquist var namnet och Ludmila Narozjilenko en av hans kunder. Ludmila var en av världens bästa kvinnliga häcklöpare. Tränad av sin man Nikolaj var hon nybliven europamästare inomhus. Året därpå, 1991, hade hon varit fullständigt överlägsen segrare vid VM i Tokyo, men skällde då ut sin dåvarande agent för att han inte var professionell nog. Ludmila är uppväxt under

Det visades sig efteråt att hon i ett avgörande delmoment varit chanslös beroende på ett medfött hjärtfel. "Folkets vinnare" var hon i alla fall. **GL**

27 april JAN JÖNSSON fyller 80 år. **Född:** Motala. **Klubb:** Umeå RF (1972), Flyingeortens RF (1984). **Sport:** Ridsport, fälttävlan. **OS 1972:** 3:a ind. **OS 1984:** 8:a lag, 18:e ind.

knappa förhållanden i Tambov, 40 mil sydost om Moskva. Hon började som gymnast och flyttade till Sibirien när Röda Armén ändrade faderns kommendering. Ludmila blev emellertid för lång för piruetterna och när gymnastiklärares man en dag fick se Ludmila övertygade han sin hustru om att den gängliga tösen skulle passa bättre i hans friidrottsgrupp. Ludmila gick över till löparbanorna och trots krossade gymnastikdrömmar lekte livet. Löpträningen var rena semestern i jämförelse med vad hon utfört i gymnastiksalen. När Ludmila fyllde 17 flyttade familjen tillbaka till Tambov. Ludmila började läsa till lägstadielärare på universitetet och fick Nikolaj Narozjilenko som löptränare. Nikolaj blev ganska snart också hennes livskamrat. Året därpå födde Ludmila dottern Natasja. 1986 var den 22-åriga mamman 89:a på världsrangeringen, med 30 sovjetiskor och en svenska, Ann-Louise Skoglund, före sig. Resultatnivån blir snabbt en annan när Ludmila flyttar till Krasnofar. Hon blir uttagen till OS i Seoul, men faller där över en

Jan Jönsson inledde sin bana inom ridsporten i det militära och Sarajevo var en häst han disponerade i egenskap av kavallerist och tävlade med 1972. Jönsson deltog även 1984 i Los Angeles med åttonde plats i lag och 18:e individuellt, då med hästen Isolde. Efter den egna tävlingskarriären har Jönsson bland

Ludmila Engquist.

häck i semifinalen. När Ludmila kommer till Barcelona-OS är hon obesegrad hela säsongen. Ludmilas förhållande med Nikolaj knakar däremot i fogarna. En lårskada sätter stopp för gulddrömmarna i Barcelona. Ludmila kvalificerar sig till semifinal, men kan inte ställa upp. Under tiden växer affärerna med Johan från ekonomi till kärlek. 1993 får Narozjilenkos löparkarriär ett abrupt slut. Anabola steroider spärrar vägen. Den 13 februari, i franska Liévin, tangerar Ludmila sitt eget

världsrekord på 60 meter häck inomhus. Hon hinner slå världsekkordet tre gånger under vintern innan det blir känt att dopingprovet från tävlingen i Liévin visar spår av anabola steroider. Ludmila bedyrar sin oskuld, men blir avstängd i fyra år. Nikolaj erkänner senare att han blandat ner det förbjudna preparatet i hennes proteinpulver. Han var svart-sjuk på Johan. I instans efter instans blir Ludmila frikänd. Först fyra gånger i civila domstolar i Ryssland och

sedan, i slutet av 1995, av friidrottens världsförbund, IAAF. Då inleds en ny strålande löparkarriär, nu i Ludmila Engquists namn.

I slutet av maj 1996 dyker plötsligt namnet Engquist upp. Den obekanta häcklöperskan vinner i Lille med en tid långt under det svenska rekordet. Ett svenskt pass dyker snabbt upp och Ludmila vinner OS i Atlanta i blågult, det första av en svensk friidrottsdam. Året efter vinner hon även VM i Aten.

Svenskryskan drabbades senare av bröstcancer och tvingades till både operation och cellgiftsbehandling. Sensationellt nog gjorde hon ändå comeback under 1999 och tog ett förbluffande brons i VM i Sevilla.

Efter friidrottskarriären påbörjade hon en satsning på bob. Hon avbröt satsningen i november 2001 då det avslöjats att hon i samband med träning i Hunderfossen i Lillehammer testats positivt för anabola steroider. Efter det blev hon persona non grata i Sverige och har sedan dess hållit sig utanför offentligheten.

TW

annat varit verksam som lagledare och tränare för svenska landslaget i fälttävlan. När det svenska laget blev fyra i Peking – den bästa svenska lagplaceringen sedan 1952 – var det med Jan Jönsson som förbundskapten. 2011 utsågs han till adjungerad professor i ridkonst vid Sveriges lantbruksuniversitet.

TW

30 april ANDERS NÄSSTRÖM fyller 60 år. **Född:** Märsta.

Klubb: Hammarstrands RK. **Sport:** Kälkåkning, rodel. **OS 1988:** 25:a enmans.

Anders från Märsta tävlade för Hammarstrands RK när han var med i Calgary. Av 38 startande kom han på plats 25 sammanlagt efter fyra åk. Placeringarna för Anders var 23–28–26–27 vilket tyder på

jämnhets, dock halvannan sekund långsammare per åk jämfört med segraren. Banan mätte 1 251 meter och hade en höjdskillnad på 109,2 m Den andre svensken, Michael Holm, kom på plats 20. Anders storasyster Anneli Näsström var med i rodel i Lake Placid 1980 och kom då på plats 19.

TW

MAJ

2 maj ELISABET GUSTAFSON fyller 60 år. **Född:** Umeå
Klubb: Umeå CK. **Sport:** Curling. **OS 1998:** 3:a, **OS 2002:** 6:a.

När curling åter blev officiell OS-sport 1998 sågs lag Elisabet Gustafson som ett hett guldhopp i Nagano. Det var inte så konstigt; världsmästare 1992 och 95 och tillsammans med Kanada betraktade som bäst i världen. Några svaga omgångar i semifinalen mot Danmark grusade dock de svenska guldförhoppningarna – seger i bronsmatchen mot Storbritannien gav ändå medalj. Skippern Elisabet Gustafson (gift med skridskokungen Tomas G) är en av svensk curlings stora på sin position. Umeåttejen (utbildad kirurg) styrde sitt lag med både teknisk skicklighet och taktiskt kunnande. Lag Gustafson har en imponerande titelsamling: VM-segrar 1992, 95, 98 och 99, EM-triumfer 1992, 93, 97 och 2000 samt SM-guld 1995, 96, 97, 2000 och 2002. I det olympiska bronslaget ingick också Katarina Nyberg, Louise Marmont, Elisabeth Persson och Margaretha Lindahl. **TW**

4 maj FREDRIK GUSTAFSON fyller 60 år. **Född:** Örebro
Klubb: BK Sankt Erik, Stockholm. **Sport:** Källsport, bob. **OS 1994:** 17:e fyrmans, 22:a tvåmans.
Fredrik var med i OS 1994 i Lillehammer som styrman i tvåmansboba (22:a tillsammans med Hans Byberg) och fyrmansboba (17:e tillsammans med Hans, Jörgen Kruse och Lennart Westermark).

11 maj ROLF PETERSON fyller 80 år. **Född:** Halmstad.
Klubb: Halmstads KK/KF Kanotisterna, Södertälje. **Sport:** Kanot. **OS 1964:** 1:a K-1 1000 m, 5:a K-4 1000 m. **OS 1968:** 5:a K-1 1000 m. **OS 1972:** 2:a K-1 1000m.

Halmstads-kanotisten Rolf Peterson har skrivit in sig i den svenska olympiahistorien. Två gånger kämpade han in till sista metern om ett olympiskt guld – en gång vann han, den andra gången blev det silver, men hans sätt att ta ut det sista unset kraft väckte allmän beundran. Vid OS i Tokyo 1964 var Rolf inte mycket mer än en 20-årig outsider. Men den bredaxlade svensken satte allt på ett kort i finalen via ett ryck vid 600 meter. När kilometerloppet närmade sig

slutet var det blågul ledning, men bakifrån attackerade Ungerns Mihály Hesz. Ungraren tog in för varje paddeltag, men med ett par decimeter tillgodo (15/100-delar) säkrade Peterson guldet. För segern på Lake Sagami blev Peterson 1964 års bragdguld-vinnare.

Fyra år senare i Mexiko räckte inte Rolfs krafter hela vägen. Efter ledning halvvägs föll han tillbaka till en femte plats. 1972 i München var det tänkt att Rolf först och främst skulle satsa mot guld i K-2 tillsammans med Lars "Snickar-Lasse" Andersson. Paret tillhörde favoriterna, men Andersson kom aldrig till München, formen försvann. Rolf fick tänka om och det blev ännu ett försök i K-1. Kilometern över olympiabanan vid Oberschleißheim blev minst lika dramatisk för svenska åskådare som åtta år tidigare på Lake Sagami. Rolf vräkte på för fullt. Det fick bära eller brista. Och det såg

Tysklands andrabob vann 4-mans (30 startande bobar) på 3.27,78 och Fredrik styrde ner den svenska boben på 3.30,32. Banan mätte 1 365 meter och svenskarna var i genomsnitt 0,44 sekunder efter. **TW**

11 maj SIMON ASPELIN fyller 50 år. **Född:** Saltsjöbaden. **Klubb:** KLTK, Stockholm. **Sport:** Tennis. **OS 2008:** 2:a herrdubbel.

Dubbelspecialisten Aspelin bildade i Peking 2008 ett ganska oprövat par tillsam-

mans med Thomas Johansson. En lyckad konstellation. Aspelin/Johansson tog sig ända fram till final. Detta efter en episk batalj mot fransmännen Arnaud Clément i semifinalen. Michaël Llodra i semifinalen. Tredje och avgörande set (utan tiebreak) blev en riktig långkörare. Slutet kom först i game 36 då Clément tappade sin serve. Efter nästan fem timmars spel var svenskarna i final. I den blev mentalt och fysiskt utmattade svenskar ett lätt byte för Schweiz Roger Federer/Stanislas Wawrinka. Aspelin, som varit strålande i

Rolf Peterson.

ut att bära hela vägen fram till guld. Ännu 50 meter från mål var gullet Rolfs. Men då kom mjölksyran och avslutningen från Sovjets Aleksandr Sjaparenko (världsmästare på sträckan 1966 och 70) blev Peterson övermäktig. Totalt utmattad blev Rolf liggande på kajkanten. Obarmhärtigt drogs han upp på prispallen bara för att åter sjunka ihop när segerceremonin var över. Läkarhjälp

anlände så äntligen. Ingen skada var skedd och Rolf kunde så småningom ta del av de hyllningarna han verkligen förtjänat. I VM vann Peterson guld i K-2 500 meter 1970 och 71. Silver i K-2 1.000 meter 1970. Vid samtliga tillfällen var partnern "Snickar-Lasse" Andersson. I EM tog Rolf silver i K-1 500 meter 1967, brons 1965. Rolf Peterson var svensk fanbärare vid OS 1968. **TW**

semifinalen, orkade nu inte hålla klassen. Saltsjöbadssonen Aspelin vann 12 dubbeltitlar på ATP-touren. Den mest meriterande är segern i US Open 2007 tillsammans med österrikanen Julian Knowle. 2023 blev Aspelin utsedd till ny sportchef på Svenska Tennisförbundet samt Davis Cup-kapten. **GL**

16 maj NIKLAS LINDQVIST fyller 60 år. **Född:** Stockholm. **Klubb:** Sundsvalls SLK. **Sport:** Alpint. **OS 1988:** 20:e Super-G, 40:e störtlopp, bröt kombination.

Stockholmaren Niklas tävlade för Sundsvalls SLK när han var med i Calgary 1988 i utförsåkning. Han lyckades bäst i Super-G där han kom 20:e (av 94 startande), fem sekunder efter segrande fransmannen Piccard (Lars-Börje "Bulan" Eriksson var 3:a). I störtlopp kom Niklas på plats 40 av 51 startande, medan han tvingades utgå i kombinationen efter att ha misslyckats i andra slalomåket. **TW**

18 maj LENNART HEDMARK fyller 80 år. **Född:** Skellefteå. **Klubb:** Skellefteå AIK/ IF Göta,

Karlstad. **Sport:** Friidrott, tiokamp. **OS 1968:** 11:a (7481 p). **OS 1972:** Bröt efter tre grenar. **OS 1976:** 8:a (7974 p)

Lennart Hedmark var med i tre raka OS i tiokamp, 1968–76. 1968 i Mexico City kom han 11:a på 7.481 poäng (11,1 på 100 m – 7,29 i längd – 14,08 i kula – 1,89 i höjd – 51,3 på 400 m – 14,9 i häck – 42,96 i diskus – 4,10 i stav – 62,90 i spjut – 5.11,0 på 1 500 m). Bill Toomey, USA, vann på 8.193 poäng. I München 1972 tvingades Lennart bryta på grund av skada efter tre grenar (11,53 på 100 m, 6,89 i längd och 14,43 i kula). Nikolaj Avilov, Sovjet, vann på 8.454 poäng. I Montreal 1976 kom Lennart 8:a på 7.974 poäng (11,36 – 7,09 – 15,00 – 1,91 – 49,80 – 14,79 – 46,42 – 4,30 – 78,58 – 4.44,3) efter att ha vunnit sin specialgren spjut på 78,58 – det bästa resultatet i en OS-tiokamp.

Amerikanen Bruce Jenner vann gullet på 8.618 poäng. De övriga svenskarna i tävlingen Raimo Pihl och Runald Beckman slutade 4:a (8.218 resp. 20:e (7.319).

På Hedmarks internationella meritlista finns ett EM-silver i tiokamp 1971. Då passerade han också som första svensk magiska 8 000 poäng (8054)

TW, GL

19 maj KARIN WALL-GREN-LUNDRÉN fyller 80 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** GKvIK, Göteborg. **Sport:** Friidrott, löpning. **OS 1968:** Opl. 400 m (semifinal 53,9) Opl. 200 m (24,2). **OS 1972:** Opl. 400 m (53,70/ 53,87), diskv. 4x100 m, opl. 4x400 m (3,32,62)

Karin var med i OS 1968 i Mexico City och 1972 i München. 1967 var hon tvåa på för-OS på 400 m men en långvarig skada under OS-året gjorde att hon inte kunde göra sig själv rättvisa. Efter 54,2 i försöksheat blev hon utslagen i semifinalen på 53,9. Colette Besson från Frankrike vann sensationellt på 52,0 tangerat OS-rekord. På 200 m blev sprang Karin på 24,2 och det räckte inte för avancemang. I München 1972 gick Karin (nu Lundgren) vidare från försöksheat på 400 m på 53,70 men 53,87 i mellanheat räckte inte för plats i semifinalen. Karin var också med i båda stafettlagen – på den korta blev Sverige dock diskvalificerade då Linda Haglund hade för bråttom i sista växlingen. Annelie Olsson och Gun Olsson sprang de första sträckorna. På 4x400 m sprang Karin sista sträckan, men trots nytt svenskt rekord med nästan tre sekunder räckte inte tiden 3.32,6 till finalplats. Lotta Malmström, Elisabeth Randerz och Ann Larsson sprang de övriga sträckorna. **TW**

19 maj JÖRGEN RAGNARSSON fyller 70 år. **Född:** Åtvidaberg. **Klubb:** Linköpings JSK. **Sport:** Segling. **OS 1980:** 3:a Tornado.

Ragnarsson var gast och Göran Marström styrman på den svenska tornado som överraskade positivt med OS-brons 1980. De två åtvidabergarna seglade ihop den prydliga serien: 1-4-2-7-6-2-4. I det sista racet fightades Sverige och Danmark om silver och brons bakom suveräna

vinnaren Brasilien. Svenskarna hade behövt besegra danskarna, men en dansk tredjeplats före Marström/Ragnarsson fixerade medaljställningen. **TW**

21 maj TOMMY ALBELIN fyller 60 år. **Född:** Stockholm. **Klubb:** Calgary Flames. **Sport:** Ishockey. **OS 1998:** 5:a.

Tommy Albelin var med i Tre Kronors OS-lag 1998 i Nagano. Tommy spelade back i tre av de fyra matcherna, mot USA (4-2), Kanada (2-3) och i kvartsfinalen mot Finland (1-2). Albelin tillhörde en kull starka ungdomar i förortslaget Stocksund. Han gick vidare till Djurgården och vann SM-guld 1983, med Tre Kronor blev det VM-guld 1987. Därpå följde 18 års NHL-spel i tre klubbar: Quebec Nordiques, New Jersey Devils och Calgary Flames. Med Devils blev det två Stanley Cup (1995, 2003). Efter sin tid som spelare har han varit verksam som tränare och bl a varit assisterande i NHL och förbundskapten i Schweiz. **TW, GL**

21 maj PER NYQVIST fyller 60 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** Föreningen Modern Femkamp, Göteborg. **Sport:** Modern femkamp. **OS 1992:** 8:a i lag, 28:e individuellt.

Per tävlade där för Föreningen Modern Femkamp när han var med i OS 1992 i Barcelona. Individuellt kom han 28:a och tillsammans med Per-Olov Danielsson och Håkan Norebrink blev det en 8:e-placering i lag. **TW**

22 maj LARS IVARSSON fyller

85 år. **Född:** Vretstorp, Hallsberg. **Klubb:** Åsbro JSK. **Sport:** Skytte, Running target. **OS 1980:** 13:e.

Lars, föddes i Vretstorp utanför Hallsberg och tävlade för Åsbro JSK när han var med i Moskva 1980. Där kom han på 13:e plats i viltmålsskyttet, 50 m. Lars fick poängen 567 poäng och Igor Sokolov, Sovjet, vann på nytt världsrekord 589 poäng på de 60 skotten. **TW**

23 maj LARS WAHLQVIST fyller 60 år. **Född:** Motala. **Klubb:** Motala AIF. **Sport:** Cykel. **OS 1984:** 26:e landsväg.

Lars Wahlqvist tävlade i cykel när han var med i OS 1984 i linjeloppet över 19 mil. Av 135 startande bröt 80 åkare i den 35-gradiga hettan. 20-åriga Lars kom i mål som 26:a, knappt 12 minuter efter segaren. Övriga svenskar i loppet var Per Christiansson, som kom på en fin 13:e-plats (4,10 efter) samt Kjell Nilsson (30:e) och Stefan Brykt (32:a) vilka båda hade samma tid som Lars. Förbundskaptenen och guldvinnaren åtta år tidigare, Bernt Johansson, kunde vara nöjd med sina adepter medan segaren amerikanen Alexi Grewal kunde se tillbaka på en märklig väg till OS-guldet. Tio dagar innan blev han avstängd av USA:s cykelförbund för positivt dopingprov, men efter överklagan till Internationella cykelförbundet fick han tävla under utredningsperioden. **TW**

24 maj ERIK LINDH fyller 60 år. **Född:** Kungälv. **Klubb:**

Erik Lindh.

Falkenbergs BTK. **Sport:** Bordtennis. **OS 1988:** 3:a singel, 7:a dubbel. **OS 1992:** 9:a dubbel.

Vänsterhänte Lindh från Kungälv var en världsklassspelare, men kom lite oräddt i skymundan bakom sin generations bjässar, Jan-Ove Waldner, Jörgen Persson och i viss mån Mikael Appelgren. Till skillnad från dessa vann aldrig Lindh någon storinternationell singeltitel som senior.

Lindh, med den fina backhånden som specialvapen, hade dock sina stunder, som i OS i Seoul 1988. Bordtennis debuterade på OS-programmet och Lindh blev förste svensk att ta medalj. Detta skedde i singelspelet där Lindh vann tio av elva matcher. Segern i kvarten mot världsettan Jialiang Jiang, Kina, imponerade speciellt. I semifinal var Erik chanslös mot blivande vinnaren, massspelaren Nam-Kyu Yoo. Lindh kom igen och vann bronsmatchen mot 35-åriga ungerske veteranen Tibor Klampár, 3–1 i set. I VM tog Lindh guld i lag 1989, -91 och -93. Silver i lag 1983, -85, -87 och -95. Brons i mixed 1995. I EM guld i dubbel 1986 och 92, i lag 1980, -86, -88, -90, -92 och -96. Silver i lag 1994, i mixed 1998. Brons i lag 1998. Han var med i det landslag som efter VM-guldet

1989 tilldelades Svenska Dagbladets guldmedalj. **TW**

25 maj CHRISTIAN HELLER fyller 60 år. **Född:** Uppsala. **Klubb:** Uppsala SSK. **Sport:** Skytte. **OS 1984:** 26:a.

Christian tävlade i skytte med gevär när han var med i OS 1984 i Los Angeles. Han kom där 17:e (av 51 startande) i korthåll 50 m, helmatch, på 1.141 poäng och 26:a (53 startande) i nya OS-grenen luftgevär på 574 poäng. Britten Malcolm Cooper och fransmannen Philippe Heberle vann guldmedaljerna på 1173 respektive 589 poäng. Bästa svenskar i dessa två klasser var Roger Jansson (11:a på 1.146) respektive Ove Sjögren (12:a på 580). **TW**

Nathalie Larsson.

25 maj NATHALIE LARSSON fyller 40 år. **Född:** Hållnäs. **Klubb:** Löfstabrucks ISK. **Sport:** Skytte, skeet. **OS 2008:** 4:a.

Det var nära medalj i skeetskytte i Peking-OS. Egentligen borde Nathalie Larsson fått chansen att skjuta om medaljerna. I den sista grundomgången fick hon nämligen in en träff som borde räknats. Duvorna i OS var osedvanligt hårda, vilket ställde till det under hela tävlingen. Därför

räckte det inte alltid att pricka rätt för att få tillgodoräkna sig poängen. I Nathalies fall flög till och med en flisa ur duvan och den flyttades i sidled! Men det räckte inte för att övertyga domarna. Nu var för all del inte Nathalie den enda som drabbades – men föregående var det, när medaljchansen fanns där.

Nathalie Larsson växte upp i Göksnåret, en liten ort i norra Uppland. Pappan jagade och var även en duktig skeet-skytt. Nathalie fick tidigt följa med på jakturer, så det var inte konstigt att hon intresserade sig för både jakt och hagel-skytte. Genom åren kom Nathalie att profilera sig som en av landets bästa sportskyttar. Förutom fjärdeplatsen i OS har hon två EM-guld och en räkka med SM-segrar.

Yngre kusin Victoria Larsson är också skeetskytt på landslagsnivå. För egen del trappade Nathalie ned tävlandet 2011. Hon arbetar numera på SOK:s kansli. **GL**

26 maj RUNE LINDSTRÖM fyller 80 år. **Född:** Sollefteå. **Klubb:** Sollefteå AIK. **Sport:** Alpin. **OS 1964:** 24:a storslalom, 26:a slalom, bröt störtlopp, **OS 1968:** 11:a slalom, 16:e storslalom, 29:a störtlopp.

Rune Lindström tävlade i utförsåkning i två OS, 1964 i Innsbruck och 1968 i Grenoble. 1964 i backarna i Lizum och Patscherkofel kom Rune 24:a i storslalom på 1.57,06 och 26:a i slalom på 2.22,68, medan han tvingades bryta i störtloppet. Fransmannen Bonlieu och österrikaren Stiegler tog hem slalomgulden (1.46,71 respektive 2.11,13)

medan Egon Zimmerman, Österrike, vann störtloppet. 1968 i backarna i Chamrousse gick det bättre för Rune i alla tre grenarna, 11:a och bästa nordbo i slalom, 16:e och bästa nordbo i storslalom och 29:a i störtlopp. Fransmannen Jean-Claude Killy tog hem alla tre guldmedaljerna. Rune var ca 16 sekunder efter i de fem åken (1,82+0,44 // 4,20+ 3,57 samt 5,84 i störtloppet). Åksträckorna var drygt 7,3 km (2x520 m; 1800+1780 m samt 2890 m i störtloppet). I den alpina trekombinationen, som inte ingick i OS men som gällde VM, kom Rune 6:a. **TW**

26 maj ULF LING-VANNERUS

fyller 95 år. **Född:** Uddevalla. **Klubb:** Stockholms AF. **Sport:** Fäktning. **OS 1960:** 5:a värja, lag.

Ulf var med och fäktade värja i Rom 1960 där han deltog i det svenska laget som kom 5:a. Han vann två matcher mot Australien (11–5). I laget ingick också Berndt-Otto Rehbinder, Hans Lagerwall, Carl-Wilhelm Engdahl, Göran Abrahamsson, Orvar Lindwall. **TW**

26 maj ELISABETH

BERGLUND fyller 75 år. **Född:** Timrå. **Klubb:** Timrå AIF. **Sport:** Simning. **OS 1968:** 15:e 200 m fritt (2.19,7) /20:e 100 m fritt (semifinal 1.03,5), 11:a 4x100 m fritt.

Elisabeth Berglund var den enda av tre svenskor som i Mexiko-OS 1968 lyckades ta sig till semifinal.

nal på 100 m frisim. Fast det var det ingen av de svenska ledarna som hade koll på. Efter kvartsfinalerna beordrades de svenska tjejerna att åka till förläggningen. Av en slump kom Elisabeth att vända tillbaka för att mötas av beskedet att hon skulle simma semi. En baddräkt fick lånas av en fransyska, överdragskläder av en kanadensiska. Det blev sjunde plats i en av de tre semifinalerna. På läktarna hejades hon fram av entusiastisk kanadensisk publik. Elisabeth tävlade också på 200 meter och i lagkapp 4x100m. På 200 blev hon trea i sitt heat och slutade sammanlagt som 15:e. I laget simmade hon första sträckan och följdes av Elisabeth Ljunggren-Morris, Lotten Andersson och Ingrid Gustavsson. En tredje plats i heatet efter Australien och Frankrike räckte inte till finalplats. Vid EM två år senare nådde Berglund sin främsta internationella merit. Tillsammans med Gunilla Jonsson, Anita Zarnowiecki och Eva Andersson blev det brons på just 4x100m.

En mer udda merit är att Elisabeth 1965 valdes till Medelpads Lucia, och OS-året 1969 utsågs hon till hela rikets Lucia. Första pris var en resa till Rio, och så kom det sig att den svenska Lucian blev VIP-medlem i den berömda fotbollsklubben Fluminense. **GL**

26 maj ANITA ZARNOWIECKI-

MLECZKOVICS fyller 70 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** S 02 Göteborg. **Sport:** Simning. **OS 1972:** 12:a 400 m medley (5.15,05), Opl. 200 m medley (2.29,08) 12:a 400 m medley (5.15,05), 8:a 4x100 m medley.

Anita tävlade i simning 1972 i München i 200 m medley och 400 m medley. Trots fina prestationer och nya svenska rekord (på 400 m med fem sekunder) nådde hon inte final utan fick placeringarna 13:e respektive 12:a. Anita simmade också frisim i lagkappslagen på 4x100 meter frisim och 4x100 m medley där Sverige var i final i båda. I frisimmet kom laget bestående av Anita, Eva Andersson, Diana Olsson och Irwi Johansson på en fin 6:e-plats på nytt rekord 4.02,69 – en tid som fyra år tidigare räckte till silver, endast 2/10 från guld. Medleylaget med Diana, Britt-Marie Smedh (Therese Alshammars mamma), Eva Wikner och Anita kom 8:a i finalen på 4.32,61. Anita blev i försöksloppet första svenska under minuten på 100 m fritt. **TW**

26 maj BERNT ZARNO-

WIECKI fyller 70 år. **Född:** Göteborg. **Klubb:** S 02, Göteborg. **Sport:** Simning. **OS 1972:** Opl. 200 m fritt (2.01,34)

Bernt tävlade liksom tvillingssystem Anita för S 02 i Göteborg. Han var med 1972 i München på 200 meter fritt där han simmade på 2.01,34 i försöken, 34:e bästa tid av de 46 startande. Övriga två svenskar blev också utslagna i försöken, Hans Ljungberg (1.59,42) och Rolf Pettersson (2.00,02). Mark Spitz, USA, simmade på 1.55,29 i försöksheatet och vann sedan guldet på 1.52,78. **TW**

26 maj LARS FRÖLANDER

fyller 50 år. **Född:** Boden. **Klubb:** Borlänge SS/Sunds-

Lars Frölander.

valls SS/ Linköpings ASS.
Sport: Simning. **OS 1992:** 2:a 4x200 fritt. **OS 1996:** 2:a 4x200 m frisim. 19:e 100 m fjärlil (54,37), 7:a 4x100 m fritt, 17:e 100 m fritt (49,91). **OS 2000:** 1:a 100 m fjärlil (52,00). 6:a 100 m fritt (49,22/48,93), 6:a 4x100 m. **OS 2004:** Diskad. 4x100 m. **OS 2008:** 18:e 100 m fjärlil (52,25), 5:a 4x100 m fritt, 11:a 4x100 m medley. **OS 2012:** 20:e 100 m fjärlil (52,47).

I det svåraste av ögonblick, i OS-finalen över 100 m fjärlil i Aquatic Center i Sydney 2000, simmade Lars Frölander in i det svenska folkhemmet. Hans ursinniga forcering under loppets sista 20 meter tog honom förbi hemnationens kelgrisar, Klim och Huegill, på nya världsrekordtiden 52,00 sekunder. 16 000 hemmafans chockades när resultatavlan blixtrade fram en svensk guldmedaljör. På hösten samma år belönades Lars med Svenska Dagbladets bragdmedalj med motiveringen ”för en makalös finish i maximal konkurrens; viljan blev till guld”. Lars Frölander växte upp i Borlänge, och talangstämplades redan som 10-åring av sin förste tränare, Rolf Möller, en bröstsimmare från Polisen i Stockholm, som flyttat till Borlänge. Nyss fyllda 14 tog

Lars sin första seger, i Sum-Sim, nye förbundskaptenen Hans Chrunak satsade på Frölander i EM-laget till Aten 1991. Han ingick i laget på 4x200 meter som missade final, men simningens mest prestigetunga lagkamp kom senare att ge Lars två olympiska silver, Barcelona 1992 och Atlanta 1996, samt VM-guld i Rom 1994 – en av sportens största händelser någonsin. Efter studier i USA, vid SMU-universitetet i Texas, kunde Lars 1998 kvittera ut en systemvetarexamen – en stor trygghet i den fortsatta karriären. Under USA-åren kom Lars att plågas av en ökande kloralergi, symptomen var allmän trötthet och svår huvudvärk. Lars var ofta missmodig och inför EM i Helsingfors, i juli 2000, inledes ett samarbete med kinesiologen Ulf Kilman. Massage och nya kostvanor tog Frölanders simning till en ny dimension – Ulf Kilman fanns förstas på plats en magisk septemberkväll i Sydney samma år.

Sedan 2001 är Lars vegan, han äter i snitt sex avokados om dagen. Under senare delen av 2000-talets första decennium lade Lars delvis om träningen – han ökade tiden i gymmet och lade större vikt på kickträningen i bassängen. Han gjorde i London 2012 sitt sjätte olympiska spel, men såväl kraft som snabbhet sänkades; Lars misslyckades med att gå vidare från försöken, han hade 20:e bästa tid på 100 m fjärlil, specialdistansen, 52,47 sekunder.

Lars är Sveriges genom tiderna

mest framgångsrika herrsimmare – räknat i antal internationella medaljer, totalt 56 i OS, VM och EM (22 guld, 20 silver och 14 brons). Han toppar simningens egen Adelskalender på herrsidan med 100 poäng, före Arne Borg 70 och Gunnar Larsson 56. Han har 56 individuella SM-guld. Hans mål som simmare har alltid varit att komma så nära sina egna begränsningar som möjligt. En ambition som han har förverkligat – inte minst en septemberjäv kväll i Sydney 2000. **TW**

27 maj OVE BERG fyller 80 år. **Född:** Alfta, Ovanåker **Klubb:** Hofors AIF. **Sport:** Friidrott, löpning. **OS 1968:** Opl. 1 500 m (4.00,4).

Ove föddes i Alfta 1944 och tävlade i friidrott för Hofors AIF. Han var med på 1 500 m i Mexico City. 2 250 meter över havet sprang Ove i andra försöksheatet som vanns av amerikanen von Ruden på 3.59,1 före belgaren de Hertogue på 3.59,3 och polacken Szordykowski, samma tid. De tre gick till final. Ove kom 7:a på 4.00,4 men slog dansken Tom Hansen (4.01,4) och de akterseglade Ramsamy från Maldiverna (4.06,4) och Nunez från Dominikanska republiken (4.23,6). Även Anders Gärderud blev utslagen i sitt försöksheat, det femte. Han blev också 7:a och tiden var 3.54,2. Kenyanen Kipchoke Keino, som i försöken sprang på 3.46,9, vann finalen på 3.34,9. Berg var en pålitlig landslagslöpare och deltog i 30 landskamper. Han vann SM på 800 m 1968 och 1969. Personliga

rekorden lyder på 1.47,9 (800 m) och 3.41,1 (1500 m). Hela sitt yrkesliv kom Ove att tillbringa i idrottshallen i Hofors. Som vaktmästare, maskinist, badmästare och allmänt allt i allo. **TW/GL**

29 maj ANNE-MARIE NENZELL fyller 75 år. **Född:** Bromma. **Klubb:** IFK Sundsvall. **Sport:** Friidrott, löpning. **OS 1972:** Opl. 1500 m (4.16,67).

Vid EM i Aten 1969 kom Anne-Marie Netzell på sjunde plats på 800 meter och åttonde plats på 1 500 meter. Hon togs ut till OS i München 1972, men blev där utslagen i försöken på 1 500 meter med tiden 4.16,67. Under sin karriär hann Nenzell med 20 landskamper, slog åtta svenska rekord på 800 och 1 500 meter under några få år (1969–72) varav fem nordiska. Bästa tider: 800 m 2.03,5, Västberlin 4/7 -70, 1500 m 4,15,2 Oslo 3/8 -72, 1 mile 4.44,9 Rom 16/5 -70.

Nenzell tävlade för IK Vig, IFK Sundsvall, IF Thor, IFK Lidingö och Stockholms Studenters IF. Hon har inom idrotten jobbat vidare som ledare och förtröendevald i föreningar och förbund. Hon är också duktig konstnär. **TW/GL**

29 maj TOMAS JOHANSSON fyller 50 år. **Född:** Uppsala. **Klubb:** Uppsala JSK. **Sport:** Skytte, skeet. **OS 2000:** 43:a.

Skeetskyttet i Cecilis Parks skytteanläggningen i Sydney blev historiskt. I kvalet sköt nämligen ukrainaren Mykola Miltjev samtliga 125 duvor. Den ende svenske represen-

tanten Tomas Johansson fick aldrig riktigt flyt i sitt skytte och slutade 43:a i kvalet med 115 träff. Totalt deltog 49 skyttar. Den suveräna Miltjev höll stilen även i finalen och vann guld. **GL**

JUNI

1 juni ROGER PERSSON fyller 50 år. **Född:** Falkenberg. **Klubb:** Föreningen MTB-91, Falkenberg. **Sport:** Cykel, mountainbike. **OS 1996:** 21:a.

Då mountainbike för första gången fanns med på OS-programmet representerades Sverige av Roger Persson. Arrangörerna hade lagt en tuff bana och efteråt konstaterade Persson "att det var det hårdaste lopp han någonsin kört". Efter en punktering på andra varvet var han aldrig riktigt med i tätdiskussionerna. Holländaren Bart Brentjens vann det historiska loppet. 38 cyklister fanns med i starten, så Roger Persson slutade som 21:a närmast mitt i resultatlistan. **GL**

2 juni SEBASTIAN ÖSTLING fyller 40 år. **Född:** Onsala, Kungsbacka. **Klubb:** KSSS. **Sport:** Segling 470. **OS 2008:** 15:e. **OS 2012:** 10:a.

Sebastian Östling och Anton Dahlberg gick båda på seglingsgymnasiet i Lerum. Men det var först senare som de började tävla tillsammans. Första OS-starten 2008 kom lite hastigt på, sedan Johan Molund, OS-fyra i 470 i Aten-OS, plötsligt valt att sluta. Efter OS-debuten fortsatte Östling/Dahlbergs utvecklingskurva snabbt uppåt. Som bäst var duon

2010 då de ett tag toppade världsrankningen och i Sverige utsågs till "Årets seglare". OS-året 2012 var inre och yttre förväntningar större, men resultatet hade inte varit de bästa under säsongen. I OS var det tuffa vindförhållanden och svenskbåtens resultat var för ojämna för att riktigt vara med och konkurrera.

Efter OS började Östling segla ny klass, 49:er, tillsammans med Kalle Torlén. Inför OS 2016 gjorde Sebastian en ny OS-satsning i 470. Den här gången tillsammans med tidigare konkurrenten Johan Molund, som varit fyra i OS 2004. Och nu med tidigare partnern Anton Dahlberg som svåraste konkurrent. Det var bäddat för en tuff kamp om OS-biljetterna, men landslagsledningen valde att tidigt utse Dahlberg, nu tillsammans med Fredrik Bergström till OS. Detta till stor besvikelse för utmanarna "som åtminstone ville tävla om det". Den svenska 470:an blev sexa i Rio 2016, och följde fyra år senare upp med en olympisk silvermedalj. Östling lade ner tävlandet som i stället hustrun Anna Kjellberg står för. Hon är en av landets bästa i matchrace och var i OS 2012 tolv i Elliot 6-meters. Hösten 2024 är det womens America's Cup som gäller före hennes del. **GL**

3 juni: ULF CARLSSON fyller 75 år. **Född:** Idre. **Klubb:** Katrineholms BK. **Sport:** Boxning. **OS 1976:** 25:a -63 kg.

I Brunnhages "Olympiaboken" – som fungerar som något av en "OS-bibel" bevärdigades

Ulf Carlssons OS-insats endast med en mening: "Ulf Carlsson hade i sin tur otur och mötte direkt blivande guldmedaljören Ray Leonard, en batalj som Uffe kom ifrån med klart godkänt betyg." Det var en grym underdrift. Svensken var den ende under hela OS som förmådde matcha den suveräne amerikanen, som med tiden kom att betraktas som en av de största boxarna genom tiderna. Carlsson förde långa stunder matchen mot Sugar Ray och lyckades framgångsrikt stänga den briljante teknikern. I väntan på domslut var utgången inte alls given, även om amerikanen till sist fick alla domarrösterna. Trots att Carlsson förlorade i första omgången, så är det här en av de mest minnesvärda och omtalade OS-matcher en svensk presterat. En riktig klassiker.

Ulf Carlsson hade en lång karriär. Vann junior-SM 1968 och boxades sin 138:e och sista match 1981. Han tampades på hemmaplan med andra OS-boxare som Ove "Jätten" Lundby och Schadrach Odhiambo. En förlust mot den sistnämnde i ett avgörande OS-kval gjorde att han aldrig kom med till Moskva 1980. Carlsson fortsatte sedan som framgångsrik tränare. **GL**

5 juni ISMAÉL KONÉ fyller 50 år. **Född:** Malmö. **Klubb:** Redbergslids BK, Göteborg. **Sport:** Boxning. **OS 1996:** 9:a -81 kg.

Kone boxades två matcher i Atlanta-OS. Den första vann han stort mot Ilkan Kemrirov med 22–3, den andra förlorade han lika klart. Blivande brons-

medaljören Thomas Ulrich vann med 24–9. Som proffs höll Ulrich Europatiteln i flera omgångar. Också Kone hade en proffskarriär, där han vann tio matcher och förlorade en. Som amatör var hans bästa merit en kvartsfinal i VM 1995.

GL

Ragnar Skanåker.

8 juni: RAGNAR SKANÅKER fyller 90 år. **Född:** Stora Skedvi. **Klubb:** Ängelholms SSK/Ängelholms PK/ Växjö PK. **Sport:** Skytte, pistol. **OS 1972:** 1:a Fripistol. **OS 1976:** 5:a Fripistol. **OS 1980:** 7:a Fripistol, 31:a Snabbpistol. **OS 1984:** 2:a Fripistol, 34:a Snabbpistol. **OS 1988:** 2:a Fripistol, 11:a Luftpistol. **OS 1992:** 3:a Fripistol, 26:a Luftpistol. **OS 1996:** 25:a Fripistol, 26:a Luftpistol.

Dalkarlen Ragnar Eriksson, från Stora Skedvi, drog söderut till Skåne, blev fältflygare och intresserad av pistolskyttesporten. Så småningom sadlade Ragnar om. Direktören och bensinmacksägaren från Munka-Ljungby (numera Ragnar Skanåker) blev ett alltmärkt namn i resultatlistorna. Ändå var han okänd för den breda sportintresserade allmänheten när han slog till i München-OS 1972. På spelens första dag fick svensken en närmast perfekt start i fripistol tävlingen. Skanåkers 98 poäng gav honom redan efter en serie en ledning med fem poäng, ett försprång som Ragnar aldrig släppte. Trots en ganska svag sista serie (91) vann svensken klart. Hans 567 var nytt olympiskt rekord och segermarginalen till tvåan Dan Iuga, Rumänien, klara fem poäng.

Journalisterna trängdes kring "Skanaker". På frågan hur man tränar för att få bättre nerver svarade Ragnar: "I Sverige räcker det att vara privat företagare". Ett kontroversiellt svar i vänstervågens tid av den folkpartistiske kommunalfullmäktige. Men Skanåker har aldrig haft problem att ventilera starka åsikter.

Ragnar Skanåker hade i och med seger i München vid 38 års ålder etablerat sig i världstopp. Trots den relativt höga åldern var det bara början på en lång olympisk karriär.

Sex OS till skulle det bli som aktiv och vid fem av dem var Ragnar med i kampen om medaljerna. 1976 och -80 var han tre respektive två poäng från pallen; båda gångerna spoliades chanserna av svaga inledningar. 1984 kom Skanåker som regerande världsmästare och nybliven 50-åring till fripistol tävlingen i Los Angeles. Utan bojkottande öststatsskyttar på plats var givetvis Skanåkers chanser goda.

Men en ny idrottslig stormakt hade dykt upp – Kina. Två kineser, Haifeng Xu och Yifu Wang, kom att konkurrera om medaljerna. Efter att Skanåker fått ett skott höjt klarade han silvret. Hans 565 var en poäng bakom Xu, men en poäng före Wang.

Ragnar Skanåker har i efterhand sagt att hans bästa skyttetid var mellan 50 och 60 år. Det visar också OS-resultaten på. Silver i Los Angeles följdes av silver i Seoul och brons i Barcelona.

Paradoxalt nog var Skanåker närmare guldet vid det senare tillfället. I Seoul erövrade han silvret på bättre finalserie än Sovjets Igor Basinskij. Men de två var klara tre poäng bakom vinnande rumänen Sorin Babii. Mycket tuffare blev medaljfighten i Barcelona. Inför det allra sista finalskottet låg Skanåker jämsides med sin antagonist från Los Angeles, Yifu Wang, och en poäng bakom ledaren, blott 16-åriga Konstantin Lukasjik, vitryss tävlande för EUN.

Samtliga sköt nior i sista skottet. Lukasjik efter att tre gånger sänkt vapnet – darrningarna var för kraftiga. En tia för Skanåker i sista avfyring- en hade räckt till guld på bättre finalresultat än Lukasjik. Nu fick svensken nöja sig med brons eftersom Wang var bättre än honom i finalskjutningen.

Förutom sina OS-medaljer har han sex VM/EM-titlar: VM-guld i standardpistol 1978; i fripistol 1982; i luftpistol 1983 och ett lagguld i luftpistol 1979. Vid EM 1989 blev det fripistolguld både individuellt och i lag. 89 år fyllda missade han inte att ställa upp i DM, så tävla fortsätter han med. **TW**

8 juni INGER Andersson

FOGELSTRÖM fyller 70 år. **Född:** Jönköping. **Klubb:** Jönköpings SLS. **Sport:** Simning. **OS 1972:** Opl 100 m fritt (1.03,40).

Inger tävlade på 100 m frisim i München-OS 1972. I försöken simmade hon på 1.03,40 en tid som inte räckte till semifinal. Amerikanskan Shirley Babashoff vann Ingers försöksheat på 59,51 och Babashoff vann också ena semifinalen på 59,05. I finalen kom hon tvåa på 59,02 slagen av landsmanninnan Sandra Neilson som hade 58,59, nytt olympiskt rekord. **TW**

22 juni RAGNAR SVENSSON

fyller 90 år. **Född:** Osby. **Klubb:** Klippans BK. **Sport:** Brottning. **OS 1960:** 8:a grek. Rom. +87. **OS 1964:** 5:a Grek-rom + 97 kg. **OS 1968:** 4:a Grek-rom +97 kg.

Ragnar var med i tungvikt i brottnings grekisk-romerska stil i tre OS, 1960, 1964 och 1968. I Rom blev han oplacerad (+87 kg) efter förlust mot blivande tvåan och ettan, tysken Dietrich och Bogdan, Sovjet , samt oavgjort mot Taritan, Turkiet. I Tokyo kom han 5:a (+97 kg) efter segrar mot Pickens, USA, Stingu, Rumänien och Kassabov, Rumänien och förlust mot tvåan Roschin, Sovjet. I Mexico City kom han 4:a utan någon förlust; oavgjort mot tysken Bock samt vinster mot Arje Nadbornik, Finland (fall 6.48), Wojda, Polen och Uytterheaeghe, Frankrike innan det blev dubbeldiskning i matchen mot blivande trean, tjecken Kment. **TW**

22 juni LENA ADOMAT fyller 60 år. **Född:** Västerås. **Klubb:** Västerås GF. **Sport:** Gymnastik. **OS 1980:** 30:e Mångkamp, 60:e Fristående, 50:e hopp, 50:e Barr, 59:a Bom.

OS 1984: 35:a Mångkamp, 43:a Fristående, 65:a Hopp, 61:a Barr, 48:a Bom.

Lena Adomat tävlade i gymnastik när hon var med i Moskva 1980 och i Los Angeles 1984. Hon var bara 16 år när hon som enda gymnast från Sverige var med i allroundtävlingen i Sportpalatset i Luznjiki-området. Hon slutade på plats 30 (med poängen 70,05) i mångkampen av de 36 som gick till final. Bäst lyckades hon i barr där hon fick 9,10 delpoäng och kom 22:a. 1984 i LA i Pauley Pavilion nådde hon också finalen i allroundtävlingen där hon slutade 35:a med poängen 71,325. Bäst lyckades Lena den gången i fristående där hon kom på delad 20:e plats med delpoängen 9,40. **TW**

23 juni: ANDERS OHLSEN

fyller 60 år. **Född:** Västerik. **Klubb:** Westerviks KK. **Sport:** Kanot. **OS 1988:** 7:a K-2 1000 m. **OS 1992:** 7:a K-4 1000 m. Anders tävlade i kanot i Seoul 1988 och i Barcelona 1992. I Seoul paddlade han K-2 1000 m tillsammans med Hans Olsson. Via försöksheat (3.26,43), uppsamlingsheat (3.26,75) och semifinal (3.28,31) blev paret 7:a av nio kajaker i finalen på 3.26,13. Vann gjorde amerikanerna Barton/Bellingham på 3.32,42. I Barcelona var Anders med i K-4, 1000 m och även nu blev placeringen 7:a. Förutom Anders och Hans satt nu också Jonas Fager och Pablo Grate i kajaken och via försök (2.56,22) och semifinal (2.58,27) blev finaltiden 3.01,46. Tyskland vann. **TW**

25 juni TOMMY DANIELSSON fyller 75 år. **Född:** Bromma. **Klubb:** SKK, Stockholm. **Sport:** Vattenpolo. **OS 1980:** 11:a.

Många västländer bojkottade OS i Moskva, vilket gjorde att Sverige för första gången sedan 1952 tog en plats bland de tolv som fick möjlighet att tävla i OS. Av åtta matcher blev det seger i den sista

placeringsmatchen, 8–6 mot Bulgarien. Dessförinnan hade laget spelat 4–4 mot Italien, den största framgången för svensk vattenpolo i modern tid, hette det. Svenskarna ledde ett tag sensationellt med 4–1. Övriga resultat: Spanien 3–7, Sovjet 1–12, Grekland 5–9 (efter ledning 3–1), Italien (igen) 3–8, Rumänien 3–8, Australien 4–9. Tommy Danielsson var en av veteranerna i svensklaget.

Han var också en av de bästa svenska spelarna i turneringen. Med sammanlagt 135 landskamper tillhör Danielsson de stora inom sporten. Hans klubb SKK var vid den här tiden dominerande i landet.

GL

AVLIDNA OLYMPIER

FINN JOHANNESSEN Född 30 november 1943 i Köpenhamn. Död 13 januari 2024 i Gustavsberg. Olympier 1968, gymnastik: 71:a mångkamp, 77:a fristående, 54:a hopp, 74:a barr, 94:a räck, 32:a ringar, 80:e bygelhäst.

STEFAN JACOBSSON Född 26 december 1947 i Vännäs. Död 23 januari 2023 i Uppsala. Olympier 1976, tyngdlyftning, 6:a -82,5 kg.

GUNNAR ”DODDE” BROBERG Född 5 oktober 1944 i

Göteborg. Död 6 september 2023 i Hovås. Olympier 1968, segling, 6:a drake.

BENGT O ERIKSSON Född 24 maj 1934. Död: 11 december 2023. I Göteborg. Tidigare olympialäkare, främst verksam inom simsporten. Bland förtroendeuppdrag bl a vice ordförande i Riksidrottsförbundets dopingkommission och inom internationella simförbundet Fina.

GUNNAR STRÖM Född 7 oktober 1930 i Eskilstuna. Död 4 februari 2024 i Eskilstuna. Klubb: Eskilstuna IK. Olympier 1952, 1956 i skridsko. 1952: 19:e 1500 m (2.25,8) 23:e 500

m (45,6). 1956: 15:e 10 000 m (17.17,0), 22:a 1500 m (2.15,6), 42:a 500 m (44,7).

CARL-ERIK ASPLUND Född 14 september 1923 i Ottsjö, Åre. Död 8 januari 2024 i Järfälla. Olympier 1952, skridsko, 3:a 10 000 m, 4:a 1500 m, 6:a 5000 m.

JAN POIGNANT Född 2 november 1941 i Stockholm. Död 13 februari 2024. Klubb: Skarps SSK. Olympier 1964 i skytte med gevär: 12:a frigevär helmatch, 16:e korthål helmatch, 18:e korthål liggande.

Ordföranden har ordet

För oss OS-intresserade är det naturligtvis ett speciellt år med sommar-OS i Paris. Vi gläder oss åt att SOK:s truppchef, Peter Reinebo, kommer till årsmötet och berättar om läget inför Paris. Han kommer också att bjuda på skilda berättelser från sin långa bana inom SOK.

Till vår sammankomst erbjuder vi våra medlemmar ute i landet att delta digitalt och lyssna på Peter Reinebo. Tyvärr tillåter inte ekonomin att vi kan erbjuda en proffsproduktion. Det är ändå min förhoppning att ni ska ha glädje av att kunna följa mötet och Peter Reinebos föredrag.

Det sänds via Teams. Hur man anmäler sig, se sista sidan.

SJÄLV HAR JAG varit med om och skrivit lite OS-historia i början på året. Den är dock inte förknippad med varken SOK eller Sverige.

Jag var på ungdoms-OS i Korea och coachade en kille från Tyresö som tävlade i Monobob för Tunisien. Han tog en mycket överraskande silvermedalj framför flera stora bobnationer. Hans framfart har naturligtvis gett stort eko i Tunisien och Tunisien Olympiska Kommittee är verkligen taggade på att fortsätta resan mot Cortina 2026. Då handlar det om att ta sig an de större källarna, 2-mans och 4-mansbob.

EN STOR OCH viktig nyhet är att vi nu har den stora glädjen att kunna presentera vår nya hemsida, www.olympiahistoria.se. Den är

under uppbyggnad och mycket arbete återstår. När förberedelserna inför årsmötet är avklarade ska vi, med hjälp av styrelsens IT-ansvarige, lägga kraft på att fortsätta utveckla den.

I det sista numret av Bulletinen 2023 missade vi att skicka med talongen för inbetalning av vår medlemsavgift på 250 kr. Det har vi nu rättat till och jag hoppas att ni nu alla skyndsamt gör vår kassör glad.

FÖR ATT VI framgent ska kunna ge ut vår medlemstidning krävs det inte bara att alla nuvarande medlemmar kvarstår. Vi behöver även utöka vår medlemskader och i verksamhetsplanen har vi som mål att öka med 50 nya medlemmar per år. Beroende på hur denna målsättning utfaller måste vi kanske inom 3 till 5 år ändå titta på möjligheten att övergå från en pappersprodukt till en digital version. Framtiden får utvisa.

Det var i november som jag fick förtroendet att leda SOF. Efter några trevande månader tycker jag nu att jag börjar få lite insikt i och förståelse för vad jag gett mig in på. Jag ser fram emot att ta tag i och driva vår förening framåt efter den verksamhetsplan som vi föreslagit.

PER-ANDERS
VON SCHEELE

Projektet Olympiahistoriska vänner, OHV, med syfte att främja arbetet med olympiahistoria, avslutades i december i fjol. Men det olympiahistoriska samarbetet fortsätter.

Nya former för samarbete

Under OHVs projektperiod har Sveriges Olympiska Kommitté, SOK, gett bidrag till SOF för produktion av Bulletinen. Via OHV-samarbetet har Bulletinens historiska nummer digitaliserats och finns nu som säkerhetskopior hos SOK och tillgängliga på SOF:s nya hemsida olympiahistoria.se

SOK bidrar även i år till Bulletinen för att den ska kunna skickas ut digitalt till medlemmarna i Sällskapet Svenska Olympier. Bulletinen kommer även fortsättningsvis att vara en fysisk tidskrift för SOFs medlemmar.

Från och med i år fokuserar SOK på samarbete i olika former med Riksidrottsmuseet i Stockholm och satsningar på olika OS-utställningar. SCIF har också inlett samarbete med Riksidrottsmuseum för delar av SCIFs arkiv, minnessaker och utställningar på temat 1912.

Riksidrottsmuseet får internationell status som ”olympiskt museum”. I det nya samarbetsprojektet med SOK ingår att bygga upp ett studiecenter – inklusive bibliotek. En plats för studier och forskning

Kolla in den nya hemsidan

► Nu finns möjlighet att läsa gamla nummer av Bulletinen digitalt på SOF:s nystartade hemsida: olympiahistoria.se

► Sidan är under uppbyggnad men mycket finns redan på plats tack vare föreningens IT-ansvarige Jan Ternhag.

► Gör så här: På menyraden står ”Bulletinen”. Sätt muspekaren där och du får ett antal alternativ. Ett är ”**Läs gamla Bulletinen**”. Klicka och välj den tidning du vill läsa.

► Jag valde nr 2 2012, och fångades av bildkavalkaden från firandet av hundraårsminnet av OS i Stockholm 1912. Kan rekommenderas!

integrerad med museet och i samarbete med högskolor och universitet.

SOF:s och SOK:s samarbete framöver ska fokusera på fysiska och digitala seminarier och föreläsningar på temat olympiahistoria. Sällskapet Svenska Olympier, Riksidrottsmuseum, SCIF, SOF och SOK kan alla samspela i planering och genomförande av detta.

STEN FELDREICH

SVERIGES OLYMPIA-HISTORISKA FÖRENING

STYRELSE

Ordförande

Per-Anders von Scheele

tel: 0703-310108

pavonscheele@gmail.com

Vice ordförande

Anders Engström

tel: 070-775 1336

anders.engstrom46@gmail.com

Kassör & medlemsansvarig

Birger Fält

tel: 070-575 74 23

birger.falt@gmail.com

Ledamot

Lennart Bernström

lennart.bernstrom@gmail.com

Ledamot

Jan Ternhag

jan.ternhag@gmail.com

Redaktör Bulletinen

Sten Feldreich

tel: 070-763 1053

sten.feldreich@gmail.com

Biblioteksansvarig

Göran Löwgren

goranlowgren@icloud.com

SOF:s plusgiro 54 14 10-7

eller **Swish** 070-575 74 23

Årsavgift 2024: 250 kr

Hedersmedlemmar: *Thord Eric Nilsson, Åcke Olsson, Håkan Sundström, Tomas Persson och Tommy Wahlsten.*

Ärenden vid årsmötet

Vid årsmötet ska följande behandlas och protokollföras:

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
2. Fastställande av röstlängd för mötet.
3. Val av två protokolljusterare att tillsammans med mötesordföranden justera protokollet och tillika vara rösträknare.
4. Fråga om mötet har utlysts på rätt sätt.
5. Fastställande av föredragningslista med anmälan av eventuella övriga frågor.
6. Styrelsens verksamhetsberättelse med årsredovisning/årsbokslut för det senaste verksamhets-/räkenskapsåret.
7. Revisorernas berättelse över styrelsens förvaltning under det senaste verksamhets-/räkenskapsåret.
8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för den tid revisionen avser.
9. Fastställande av verksamhetsplan samt behandling av ekonomisk plan för kommande verksamhets-/räkenskapsår.
10. Fastställande av medlemsavgifter.
11. Behandling av styrelsens förslag och i rätt tid inkomna motioner.
12. Val av:
  - a) föreningens ordförande för en tid av ett år;
  - b) två (2) övriga ledamöter i styrelsen för en tid av två år;
  - c) en (1) revisor jämte suppleant (ersättare) för en tid av två år. I detta val får inte styrelsens ledamöter delta;
  - d) tre (3) ledamöter i valberedningen för en tid av ett år, av vilken en ska utses till ordförande.
13. Eventuella övriga frågor som anmälts under punkt 5. Beslut i fråga av större ekonomisk eller annan avgörande betydelse för föreningen eller medlemmarna får inte fattas om den inte varit med i kallelsen till mötet.
14. Information och övriga frågor.

Årsredovisning

Sveriges Olympiahistoriska Förening

verksamhetsåret 2023

Organisationsnummer: 802013-9153 **Säte:** Stockholms stad.

Ändamål: Att bedriva olympiahistorisk verksamhet

Styrelse:

Per-Anders von Scheele	Ordförande (vald på extra årsmöte i november)
Anders Engström	Vice ordförande
Birger Fält	Kassör
Göran Löwgren	Facebook, bibliotek
Jan Ternhag	IT-ansvarig
Lennart Boström	Klubbmästare/sekreterare
Sten Feldreich	Redaktör

Revisorer:

Anders Johrén
Per Mohlin
Jupp Ripfel, suppleant
Per Wahlgren, suppleant

Valberedning:

Tomas Persson, ordförande
Mats Taxén
Folke Højmar

Årsmötet:

SOF:s årsmöte för 2023 avhölls måndagen den 17 april på Restaurant Gröne Jägaren.

Ett 40-tal medlemmar tog tillfället i akt att närvara vid årsmötet.

Py Börjesson höll i ordförandeklubban. Två styrelseledamöter avtackades med blommor och applåder, Dimitra Polidis och Mats Taxén.

Vid valen som sedan genomfördes så blev ordförandeposten tyvärr vakant. Vice ordförande Anders Engström fortsätter under tiden att leda styrelsens arbete tills valberedningen förhoppningsvis kommer att finna någon lämplig kandidat som kommer att föreslås på ett extra årsmöte senare under året.

Dimitra Polidis avgick efter ett år i styrelsen och som fyllnadsval på ett år valdes Jan Ternhag. Efter avgående Mats Taxén valdes Lennart Bernström. Birger Fält och Göran Lövgren omvaldes på ytterligare vardera två år.

Tomas Persson fortsätter i valberedningen, där nu invaldes Mats Taxén samt Folke

Höjmar. Gäst på årsmötet var handbollslegendaren Staffan Olsson som samtalade med Niklas Holmgren om sin enastående karriär. Mycket uppskattat.

Kvällen avslutades med sedvanlig pytt i panna.

Extra Årsmöte tillika höstmöte:

Måndagen 13 november på Restaurang Den Gröne Jägaren på Söder i Stockholm avhölls vårt extra årsmöte. Det blev glädjande nog ett välbesökt möte. 35 medlemmar infann sig.

Gästföreläsare var SVT-sportens förra chef och numera SOK-general Åsa Edlund-Jönsson. Åsa informerade på ett utmärkt och underhållande sätt om möjligheterna för ett vinter-OS i Stockholm 2030.

Huvudpunkten på det extra årsmötet var att välja en ny ordförande till föreningen. Valberedningens förslag till ordförande var Per-Anders von Scheele och han valdes enhälligt till ordförande.

Årsmötet avslutades med att den nya ordförande Per-Anders von Scheele tackade för förtroende samt informerade årsmötet om att han bland annat som högsta prioritet har att säkra utgivningen av medlemstidningen Bulletinen.

Efter årsmötet serverades pytt i panna.

Styrelsesammanträden:

Under året har styrelsen haft sex protokollförda sammanträden. Styrelsens arbete har letts av vice ordföranden Anders Engström. Vid ett extra årsmöte i november valdes Per-Anders von Scheele, Vallentuna, till föreningens nye ordförande.

SOK och Olympiahistoriska vänner:

Försöksprojektet Olympiahistoriska Vänner, OHV, med målsättning att främja intresset för olympisk historia, avslutades i dess nuvarande form i december 2023.

Vid möten mellan SOK och SOF under året har det klargjorts att SOF väljer att fortsätta som fristående förening och att SOK från och med 2024 väljer att fokusera sin satsning på olympiahistoria i samarbete med Riksidrottsmuseet, såsom utställningar, seminarier etc.

Vi har också sagt att det framtida olympiahistoriska samarbetet för SOF främst kommer att gälla seminarier och föreläsningar – digitala och fysiska – där SOF, Sällskapet Svenska Olympier, Riksidrottsmuseet, SCIF och SOK kan samspela i planering och genomförande.

OHV:s evenemangsgrupp bestående av Tomas Persson och Mårten Hougström från SOF, Gunnar Larsson från sällskapet Svenska Olympier och Linda Sandgren från SOK har under året anordnat två digitala seminarier. Anders Borgström höll ett seminarium om spjutkastaren Eric Lemming 30 mars. Den 10 oktober berättade Mårten Hougström om kunskigheter som deltagit OS.

Under 2023 har SOK givit ett avgörande bidrag till Bulletinen, som producerats i såväl tryckta som digitala upplagor och utkommit med fyra nummer under året. Den digitala upplagan har ingått i SOK:s nyhetsbrev som mailas ut till medlemmarna i föreningen Svenska Olympier. Hösten 2023 aviserade SOK och Peter Reinebo att man även under 2024 vill fortsätta att skicka ut Bulletinen digitalt till Svenska Olympier.

Anders Engström och Sten Feldreich har företrätt SOF i OHV-projektet under året.

SOF-bulletinen:

Föreningens tidskrift *Bulletinen* har som vanligt utkommit med fyra nummer. Sten Feldreich och Göran Löwgren har samarbetat kring det redaktionella arbetet tillsammans med layoutansvariga Tina Danielsson. Skribenter som Ken Olofsson, Anders Olsson, Stellan Kvärré och Thord Eric Nilsson, liksom övriga skribenter har medverkat på ideell basis när de bidragit med intressanta texter.

Årets fyra nummer har legat på mellan 56-64 sidor vilket påverkat produktionskostnaderna. Tidningens utgiftsposter består av tryck, porto, lay-out och bildkostnader.

Samarbetet med SOK har gjort att föreningen under 2023 fick ett ekonomiskt stöd för tidningen. Vi har även sökt produktionsbidrag från SOK för utgivningarna under 2024.

SOF:s bibliotek:

I SOF:s bibliotek finns böcker och skrifter om OS, vilka skänkts av medlemmar. Samlingen består främst av olympisk litteratur från 1900-talet. Biblioteket är beläget högst upp i Klocktornet i Stockholms Stadion. Lokalen delas med föreningen ”Sveriges fotbollshistoriker och och statistiker”.

SOF-biblioteket har under det gångna året främst fungerat som arkiv. Några möjligheter att i dagsläget flytta till en mer lättillgänglig lokal inom Stadion finns inte. Under verksamhetsåret har tillförts böcker från Kim Bengtssons dödsbo. Bengtsson var en av föreningens grundare och hade en diger sportsamling, som sonen Gustaf på ett förtjänstfullt sätt såg till att OS-intresserade fick möjlighet att ta hand om.

SOF:s facebookgrupp:

Avsikten med Facebookgruppen är att öka intresset för svensk olympisk historia samt att hitta personer som kan tänkas bli medlemmar i SOF. Deltagande i gruppen är öppet för alla. Här läggs kontinuerligt ut information om jubilerande svenska olympier. För grundläggande fakta svarar Carl-Johan Johansson och de flesta texterna hämtas från Tommy Wahlstens många OS-porträtt. I samband med jubilerande olympiska spel har också olika svenska bravader uppmärksammats.

Facebookgruppen har vuxit stadigt under året och passerade före årsskiftet 1500 medlemmar. Administratörer för Facebookgruppen är Göran Löwgren, Birger Fält och Jan Ternhag.

SOF hemsida:

Ett arbete med en hemsida för föreningen har påbörjats. Här ska medlemmar framöver kunna ta del av samtliga utgivna nummer av föreningens tidskrifter, likaså de specialutgåvor som producerats. Här ska även finnas grundläggande information kring föreningen så som stadgar, styrelsekontakter, årsmötesprotokoll etc. Jan Ternhag leder arbetet.

Medlemsutveckling:

Vid utgången av 2023 hade SOF 460 medlemmar, varav 33 förbund/föreningar/bibliotek. 418 medlemsavgifter betalades för 2023. 20 nya medlemmar har tillkommit under året.

Ekonomisk redovisning:

BALANSRÄKNING 2023

	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR		
Plusgiro	100 613	56 393
Förbetalad hyra	5 037	0
Upplupna mötesavgifter	4 200	0
Upplupna medlemsavgifter	8 250	0
SUMMA TILLGÅNGAR	118 100	56 393
SKULDER		
Förbet. Medlemsavg.	750	1 500
Leverantörsskuld	36 685	20 211
SUMMA SKULDER	37 435	21 711
EGET KAPITAL		
Balanserat kapital	34 682	16 177
Årets resultat	45 983	18 505
SUMMA EGET KAPITAL	80 665	34 682
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	118 100	56 393

Stockholm i mars 2024

Styrelsen i Sveriges Olympiahistoriska Förening

Per-Anders von Scheele, *Ordförande*

Anders Engström, *vice ordförande*

Lennart Bernström, *sekreterare/
klubbmästare*

Sten Feldreich, *redaktör Bulletinen*

Birger Fält, *kassör/medlemsansvarig*

Jan Ternhag, *it-ansvarig för hemsidan*

Göran Löwgren, *biblioteks- och Facebookansvarig*

RESULTATRÄKNING 2023

INTÄKTER	2023-12-31	2022-12-31
Medlemsavgifter	110 800	111 950
Annonser/Bidrag	100 000	60 000
Hysesintäkter	5 000	5 000
Övriga intäkter	2 471	0
SUMMA INTÄKTER	218 271	176 950

KOSTNADER

SOF-Bulletinen – fotnot 1	145 022	125 711
Hyra biblioteket	19 130	17 064
Porto, övrigt	820	3 320
Möteskostnader - fotnot 2	1 097	2 987
Pg-avgifter	1 461	1 459
Kontorsmaterial	0	390
Priser/Gåvor	1 640	2 579
Biblioteket	0	988
Styrelsen	3 118	1 476
Övriga kostnader	0	2 471

S:A KOSTNADER	172 288	158 445
Årets vinst/förlust	45 983	18 505

Fotnot 1 -SOF Bulletinen	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad/ intäkt
Redigering	0	30 000	-30 000
Foton	0	1 485	-1 485
Tryckning	0	94 419	-94 419
Distribution	0	19 118	-19 118
Annonser	0	0	0
Summa	0	145 022	-145 022

Fotnot 2- Möteskostnader	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad/ intäkt
Vårmeetinget (årsmötet)	7 600	9 000	-1 400
Höstmötet	6 400	6 097	303
Summa	14 000	15 097	-1 097

Budget 2024

	Intäkter	Utfall 2023
Medlemsavgifter (425 st x 250)	106 250	110 800
Annonser/Bidrag	45 000	100 000
Hysesintäkter	5 000	5 000
Summa intäkter	156 250	215 800
Kostnader		
SOF-Bulletinen	140 000	145 022
Hyra lokal	20 000	19 130
Porto, övrigt	2 500	820
Möteskostnader m.m.	1 500	1 097
Pg-avgifter	1 500	1 461
Resor	1 000	0
Kontorsmaterial	1 500	0
Priser/gåvor	1 000	1 640
Biblioteket	1 000	0
Styrelsen	3 000	3 118
Övriga kostnader	1 000	0
Summa kostnader	174 000	172 288
Budgeterat över/underskott	-17 750	43 512

Förslag till verksamhetsplan

- Arrangera höstmöte med programinslag/inbjuden talare.
- Fortsätta att utveckla vår Hemsida och anpassa den till våra medlemmars behov.
- Fortsätta arbetet med att öka tillgängligheten för SOF-biblioteket. Möjligheterna att placera visst material i andra arkiv ska undersökas. En uppfräschad katalogisering är önskvärd.
- Utvecklingen av föreningens Facebookgrupp ska fortsätta. Försöken att få medlemmar i gruppen att också bli medlemmar i föreningen ska intensifieras.
- Ta fram en handlingsplan för säkerställande av en tryckt pappersversion av Bulletinen i minst 3 år.
- Ta fram en handlingsplan för att utöka medlemsantalet med minst 50 medlemmar per år.
- Undersöka möjligheterna att arrangera en resa för medlemmar.

Motion till Sveriges Olympiahistoriska Förenings årsmöte april 2024

En del av föreningens verksamhet är Biblioteket. En verksamhet som kostar, men som inte ger så mycket tillbaka till föreningen.

I Bulletinen 4, 2023 beskrivs att Riksidrottsmuseet blir mer olympiskt, vad vore då bättre att erbjuda biblioteket till Riksidrottsmuseet. Om det blir en donation eller en disposition får framtida kontakter utröna.

Jag föreslår därför:

Att styrelsen får i uppdrag att utröna om intresse finns för överföring av biblioteket till Riksidrottsmuseet eller annan likvärdig institution.

Mats Ahlgren

Styrelsens svar på motion från Mats Ahlgren

Styrelsen har redan på möte beslutat att ordförande ska ta kontakt med chefen för Riksidrottsmuseet och se om något av vårt material kan vara av intresse.

Styrelsen har också angett en punkt i verksamhetsplanen med samma inriktning som motionären avser.

Styrelsen anser med detta motionen besvarad.

Posttidning

B

 PORTO
BETALT

Returadress:

 SOF c/o Birger Fält
Vetevägen 2
145 68 Norsborg

Reinebo ger oss OS inifrån

Foto: TT

Välkommen till vårträff med SOF:s årsmöte
måndagen 22 april kl 18 på restaurang Gröne Jägaren,
Götgatan 64 i Stockholm

Kvällen inleds med årsmöte. Därefter hälsar vi kvällens gäst, Peter Reinebo, Sveriges Olympiska Kommitte's verksamhetsansvarige, välkommen.

Efter 30 år på SOK går Peter i pension nästa vår. Han berättar om sina upplevelser från olympiska spel genom åren och ger oss det senaste inför kommande Paris-OS.

Runt klockan 19.30 äter vi middag, filé Oscar, tillsammans. Maten kostar 220 kronor. Då ingår mineralvatten och kaffe på maten. Den som vill kan också beställa öl, vin och dessert.

Anmälan och betalning görs i förväg

till 070-575 74 23 (Birger Fält) eller till SOF:s plusgironummer 54 14 10-7. Märk inbetalningen "Årsmöte 2024" plus namn och e-postadress.

OBS – anmälan senast 15 april.

Alla möteshandlingar finns i detta nummer av Bulletinen.

VÄL MÖTT!

Styrelsen

FÖR ER som inte kan delta går det att följa kvällen digitalt via TEAMS. Inget abonnemang krävs.

ANMÄLAN TILL: pavonscheele@gmail.com

Alla som anmäler sig får en möteslänk via e-post.